

БАНКОВА ГРУПА ДСК

**Консолидиран финансов отчет
за годината приключваща на 31 декември 2017,
доклад за дейността и управлението,
декларация за корпоративно управление
и доклад на независимите одитори**

1. База за изготвяне и правен статут

(а) Правен статут

Банка ДСК ЕАД (преди Държавна Спестовна Каса) е създадена на 2 март 1951 година в България като централизирана депозитно-приемателна институция. От 1998 година Банка ДСК ЕАД („Банката“) е преобразувана в търговска банка със Закон за преобразуване на ДСК и по силата на този закон има право да извършва всички сделки по чл.1, ал.2 от действащия към датата на преобразуване Закон за банките. Впоследствие със Заповед 220882 от 26 септември 2002 г. БНБ предоставя на Банката пълен банков лиценз да оперира като търговска банка.

На 26 януари 1999 г. Софийски градски съд регистрира ДСК като еднолично акционерно дружество със 100% участие на държавата. През 2001 г., съгласно съдебно решение, Банката е преобразувана в акционерно дружество с капитал, разпределен между Министерски съвет на Република България – 75% и Банковата консолидационна компания АД – 25%.

На 29 ноември 2002 г., на база решение на Софийски градски съд, Банковата консолидационна компания (БКК) придобива 100% от капитала на Банка ДСК ЕАД.

На 29 октомври 2003 г., на база решение на Софийски градски съд, Банка ОТП РТ, регистрирана в Република Унгария, придобива 100% от капитала на Банка ДСК ЕАД.

Към 31 декември 2017 консолидираните финансовите отчети на Банкова Група ДСК включват Банка ДСК ЕАД и нейните дъщерни и асоциирани дружества (общо посочвани като Групата).

(б) Действащо предприятие

Ръководството на Групата направи оценка на способността да продължи работа като действащо предприятие и е убедено, че разполага с необходимите ресурси да се развива в бизнеса в обозримо бъдеще. Нещо повече ръководството не е идентифицирало съществени източници на несигурност, които биха могли да предизвикат съмнение в способността на Групата да продължи като действащо предприятие. Затова финансовите отчети са изготвени на база действащо предприятие.

(в) Приложими стандарти и представяне

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с всички Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение - счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Банковата група представя своя отчет за финансово състояние по ред на ликвидност на активите и пасивите.

(г) База за оценяване

Финансовите отчети са изготвени на база на историческата стойност, с изключение на дериватни финансови инструменти, финансовите активи и пасиви за търгуване, активите на разположение за продажба и земите и сградите, които са представени по справедлива стойност.

(д) Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в български левове (BGN), която е функционалната валута на Групата. Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

(е) Преизчисление на сравнителната информация

Към 31 декември 2017 г. е извършено преизчисление по отношение представянето на пенсионни резерви за минимална доходност в съответствие с пар. 4.21 от Концептуалната рамка за финансово отчитане. В предходни периоди пенсионните резерви за минимална доходност са били представени в Пенсионни резерви за минимална доходност в Общо пасиви и пенсионни резерви, а в настоящият консолидиран финансов отчет са представени в Общи и други резерви в Общо капитал. Стойността на пенсионните резерви за минимална доходност и съответната стойност на преизчислението към 31.12.2017 е в размер на 18 190 хил. лв., съответно към 31.12.2016: 14 426 хил. лв. и към 01.01.2016: 11 687 хил. лв. Поради това, че размерът на пенсионните резерви за минимална доходност към края и началото на предходния отчетен период е под 1% както от Общо капитал, така и от Общо пасиви и пенсионни резерви, Банката не представя трети консолидиран отчет за финансовото състояние към 01.01.2016 г.

(ж) Използване на оценки и преценки

Изготвянето на финансови отчети изисква от ръководството да прави преценки, оценки и предположения, които влияят на приложените счетоводните политики и отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалните резултати могат да се различават от тези оценки.

Оценките и основните предположения се преглеждат на текуща база. Преразгледаните счетоводни оценки се признават в периода, през който оценката се преглежда и във всички засегнати бъдещи периоди.

Ръководството обсъжда с Одитните комитети на дружествата от Групата развитието, избора и оповестяването на съществените счетоводни политики и оценки, както и приложението на тези политики и оценки.

(1) Преценки

Информацията за преценките, използвани при прилагане на счетоводната политика, които имат най-съществено влияние върху признатите в консолидираните отчети суми е описана по-долу.

Определяне на контрол над инвестиционни и пенсионни фондове

Банкова група ДСК действа като управляващо дружество на редица инвестиционни фондове – ДСК Растеж, ДСК Стандарт, ДСК Баланс, ДСК Евро Актив, ДСК Имоти, ДСК Стабилност – Европейски акции, ДСК Стабилност – Немски акции, ДСК Фонд на Паричния Пазар, ДСК Фонд на Паричния Пазар в Евро, ДСК Алтернатива, ДСК Глобални компании. За да определи дали контролира тези инвестиционни фондове, Групата се фокусира върху оценка на общия икономически интерес на Групата във фонда (представляващ доход от лихви и очаквани такси от управление) и правата на инвеститорите да отстранят управляващия фонда. Инвеститорите нямат права за отстраняване без причина на управляващия за всички фондове, управлявани от Групата и общият икономически интерес на Групата е незначителен. В резултат от анализа Банковата група достига до извода, че

във всички случаи има функциите на агент на инвеститорите, поради което не консолидира фондовете.

Универсалният пенсионен фонд, Професионалният пенсионен фонд, Доброволният пенсионен фонд и Доброволният пенсионен фонд по професионални схеми, управлявани от ПОК ДСК Родина, са изключени от консолидираните отчети на Групата, тъй като дружеството ги управлява в полза на трети лица и действа като агент на инвеститорите.

(2) *Оценки и източници на оценъчна несигурност*

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2018 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на финансови инструменти и следните приложения свързани с други елементи на отчета:

- ⟨ Приложение 3 (е) – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация;
- ⟨ Приложение 8 – изчисляване на задължения за изплащане на доходи при прекратяване на трудови правоотношения: основни актюерски предположения;
- ⟨ Приложение 18 – определяне на справедливата стойност на инвестиционни имоти и земи и сгради: чрез оценъчни техники, при които входящите данни за активите не са базирани на налична пазарна информация;
- ⟨ Приложение 19 – тест за обезценка на положителната репутация: ключови допускания, покриващи възстановимата сума;
- ⟨ Приложение 15 и приложение 20 - загуби от обезценка на кредити и вземания;
- ⟨ Приложение 24 - провизии по условни задължения.

Активи, отчетени по амортизирана стойност, се оценяват за обезценка по начин, описан в счетоводната политика приложение 2 д (7).

Специфичният компонент от общите корективи за обезценка за един контрагент се отнася за финансови активи, оценени индивидуално и се основава на най-добрата преценка на ръководството за сегашната стойност на паричните потоци, които се очаква да бъдат получени. При оценката на тези парични потоци, ръководството прави преценки за финансовото състояние на контрагента и нетната реализируема стойност на основното обезпечение по кредита. Всеки обезценен актив се оценява индивидуално, като стратегията за възстановяване на обезценения актив и оценката на паричните потоци, считани за възстановими, се одобряват независимо от функцията по оценка на кредитния риск.

Колективно оценените загуби от обезценка покриват загуби от кредити, присъщи на портфейли от кредити и вземания и държани до падеж ценни книжа в инвестиционен портфейл със сходни характеристики на кредитен риск, когато има обективно доказателство, че те съдържат обезценени кредити и вземания и държани до падеж инвестиционни ценни книжа, но индивидуално обезценени активи не могат да бъдат идентифицирани. При преценката за необходимост от портфейлни загуби от обезценка, ръководството отчита фактори като качество на кредита, размер на портфейла, концентрации и икономически фактори. За да се оцени необходимата провизия за обезценка, се правят допускания, за да се установи начинът, по който се оформят присъщите загуби и да се определят параметрите на необходимата пазарна информация, основани на исторически опит и текущите икономически условия. Точността на провизиите зависи от оценките на бъдещите парични потоци за загубите от обезценка на определен контрагент, както и от допусканията и параметрите на моделите, използвани при определянето на загубите от обезценка на портфейлна основа.

(3) *Промяна в представянето*

В настоящия финансов отчет Банката е извършила промяна в представянето в Отчета за финансовото състояние на следните позиции:

- ◁ Разплащателни сметки при централна банка – прехвърлени от Кредити и вземания от Банки в Парични средства и разплащателни сметки при Банки-кореспонденти;
- ◁ Инвестиции в асоциирани дружества – прехвърлени от Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж в Инвестиции в асоциирани дружества.

Информацията за предходния отчетен период е представена, така че да се осигури съпоставимост с информацията към 31 декември 2017.

(3) **Основа за консолидация**

(1) *Бизнес комбинации*

Банкова група ДСК отчита бизнес комбинации чрез прилагане на метода на покупката при прехвърляне на контрола към Банковата група (виж (ж) (3)). Прехвърленото възнаграждение при придобиването по принцип се оценява по справедлива стойност, както и придобитите разграничими нетни активи. Възникваща репутация се тества за обезценка годишно. Печалба от сделката за покупка се признава веднага в печалбата или загубата. Разходи по сделката се отчитат като разходи при възникване, освен тези, свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа.

Прехвърленото възнаграждение не включва суми, свързани с уреждането на съществували преди отношения. Такива суми, в общия случай, се признават в печалби или загуби.

Дължимо условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност към датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай, последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалбата или загубата.

(2) *Неконтролиращо участие*

Неконтролиращото участие се оценява на база неговия пропорционален дял от стойността на придобитите разграничими нетни активи на датата на придобиване.

Промени в съучастието на Банковата група в дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол се отчитат като операции в капитала.

(3) *Дъщерни дружества*

Дъщерни са онези дружества, които се контролират от Банката. Банкова група ДСК контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват, ред по ред, в консолидираните финансови отчети от датата на възникване на контрола над предприятието до датата на прекратяването му. Всички вземания и задължения, приходи и разходи, както и вътрешногруповите печалби в резултат на извършени операции между дружествата от Групата се елиминират, освен в случаите, в които те са несъществени. Частта от приходите/разходите на дъщерните предприятия

на Банката, която отговаря на пропорционалния дял на миноритарните акционери се представя отделно от собствения капитал в перото “Неконтролиращо участие”.

Към 31 декември 2017 година Банка ДСК притежава 99.75 % от капитала на ПОК ДСК Родина АД, 100 % от капитала на ДСК Турс ЕООД и ДСК Мобайл ЕАД, 66 % от капитала на ДСК Управление на активи АД, 60.02 % от капитала на ДСК Лизинг АД, притежаващо 100 % от капитала на ДСК Ауто Лизинг ЕООД, ДСК Оперативен Лизинг ЕООД и ДСК Лизинг Застрахователен брокер ЕООД, и ДСК Транс Секюрити ЕАД - 100 % собственост на ДСК Турс ЕООД и осъществява контрол върху оперативната и финансова дейност на тези дружества.

През 2017 г. дружество ДСК Транс Секюрити ЕООД е преобразувано в ДСК Транс Секюрити ЕАД.

На 14.10.2016 г. Банка ДСК създаде дъщерно дружество ДСК Мобайл ЕАД. Дружеството е с двустепенна система на управление и с предмет на дейност - посредничество при търговия със стоки и услуги, маркетингови и рекламни дейности, оператор на информационни системи за обработка на данни за плащания.

Банкова група ДСК включва в своите консолидирани отчети ОТП Факторинг България ЕАД без да има участие в капитала на дружеството. Банковата Групата контролира ОТП Факторинг България ЕАД, тъй като е изложена на променливата възвръщаемост от своето участие в управлението на дружеството и оперативната му дейност, и има възможност да влияе върху тази възвръщаемост чрез своите правомощия. Банковата група притежава контрол и върху двете дъщерни дружества на ОТП Факторинг България ЕАД – ОФБ Проекти ЕООД и Проектна Компания Комплекс Баня ЕООД.

(4) Загуба на контрол

Когато Банковата група загуби контрол над дъщерно дружество тя отписва всички негови активи и пасиви, свързаното с тях неконтролиращо участие и всички останали елементи на капитала. Всяка печалба или загуба в резултат на отписването, се признава в печалба или загуба. Всяко останало участие в бившето дъщерно дружество, върху което е изгубен контрол се оценява по справедлива стойност.

(5) Асоциирани дружества

Асоциирани дружества са онези компании, в които Банката има значително влияние, но не осъществява контрол върху финансовата и оперативната им политика. Инвестициите в асоциирани дружества се отчитат по метода на собствения капитал. Методът включва признаването в отчета за печалбата или загубата на дела на Банката в общата сума на признатите печалби или загуби на асоциираните предприятия за годината. Делът на Банката в асоциираните предприятия се отчита в отчета за финансовото състояние по стойност, която отразява дела на Банката в нетните активи на предприятието.

Банката притежава 20 % от капитала на Дружество за касови услуги АД и упражнява значително влияние върху финансовата и оперативната политика на дружеството.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(а) Признаване на приходи и разходи от лихви

Приходите и разходите от лихви се признават в отчета за печалбата или загубата, чрез прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява

ефективния лихвен процент, Банката оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи включват вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването или емитирането на финансов актив или пасив.

Приходите и разходите от лихви, представени в отчета за печалбата или загубата включват:

- ⟨ лихвата върху финансовите активи и пасиви по амортизирана стойност, изчислена по метода на ефективен лихвен процент;
- ⟨ лихвата върху инвестиционни ценни книжа на разположение за продажба, изчислена по метода на ефективен лихвен процент.

Приходи от лихви по просрочени вземания над 180 дни се отразяват като задбалансови вземания и не участват при формирането на текущия финансов резултат.

(б) Валутни операции

Валутните операции се оценяват по официалния валутен курс в деня на операцията. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се преоценяват по официалния курс валиден за деня. Курсовите разлики възникнали в резултат на преоценката се отчитат в отчета за печалбата или загубата. Непаричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се отчитат по официалния валутен курс в деня на операцията.

(в) Такси и комисиони

Другите приходи от такси и комисиони, включително такси за обслужване на сметки, управление на инвестиции, продажби на услуги, гаранции и акредитиви се признават с извършването на съответните услуги.

Другите разходи за такси и комисиони, свързани основно с транзакции, такси за обслужване и други разходи за такси се признават с получаването на съответните услуги.

(г) Нетни доходи от търговски операции

Нетни доходи от търговски операции включват печалбите нетно от загубите, свързани с активи и пасиви държани за търгуване, както и всички реализирани и нереализирани промени в справедливата стойност, лихви и курсови разлики. Нетен доход от търговски операции включва курсови разлики от финансови активи в инвестиционен портфейл.

(д) Финансови инструменти

В отчета за финансовото състояние на Банкова група ДСК финансовите инструменти са представени като финансови активи за търгуване, на разположение за продажба, държани до падеж и кредити и вземания от банки и други клиенти.

(1) Класификация

Подробно описание на класификацията на финансовите активи и пасиви е представено в приложение 2 – Основни елементи на счетоводната политика – т. (е), (ж), (з), (к).

(2) *Признаване*

Групата отчита финансовите активи за търгуване и инвестиции, кредити и вземания, както и финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност от датата на уреждане. Всички останали финансови активи и финансови пасиви се отчитат на дата на търгуване, когато Групата стане страна по договор на финансовите инструменти. От този момент Групата признава всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност на финансовите инструменти.

Финансов актив или финансов пасив се отчита първоначално по справедлива стойност. За финансовите инструменти, които впоследствие не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по придобиването или издаването им се включват в справедливата стойност при първоначалното признаване.

(3) *Оценка по амортизирана стойност*

Амортизираната стойност на финансов актив или пасив е сумата, по която финансов актив или пасив се оценява при първоначално признаване, минус погашенията по главница, плюс или минус кумулативната амортизация като се използва ефективен лихвен процент за разликата между първоначално признатата сума и сумата на падеж минус намаления за обезценка.

(4) *Принципи за оценка по справедлива стойност*

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка на датата на оценяване между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Банкова група ДСК има достъп към тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата оценява справедливата стойност на един инструмент използвайки котираната цена на активен пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Групата използва техники за оценяване използващи максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и свеждащи до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Избраната техника за оценяване включва всички фактори, които участниците на пазара биха взели предвид при определяне цената на една транзакция.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност на един финансов инструмент при първоначално признаване е цената на сделката (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата установи, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Впоследствие тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин през живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата оценява активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

Портфейлите от финансови активи и пасиви, изложени на пазарен и кредитен риск, които се управляват от Групата на база на нетна експозиция към пазарен и кредитен риск, се оценяват на

базата на цена, която би се получила при продажбата на нетна дълга позиция (или би била платена при прехвърляне на нетна къса позиция) за определена рискова експозиция.

Групата признава прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната (виж 3 (е) (1)).

(5) *Отписване*

Групата отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Групата, се признава като отделен актив или пасив.

Групата взема решение за пълно отписване на финансов актив, когато същият е: класифициран като "загуба", напълно обезценен и е погасен по давност или длъжникът е юридическо лице заличено от търговските регистри и няма правопреемник, или съответно е гражданин, починал, без наследници или наследниците са направили отказ от наследство. Групата може да отпише частично финансов актив при едновременно изпълнение на следните условия: не са налице обосновани очаквания да бъде събран пълният размер на вземането; просрочието е повече от 365 дни; налице е очакване част от вземането да не бъде погасено и са предприети стъпки за принудително събиране по съдебен път и не е налице подписано извънсъдебно споразумение за погасяване на вземането.

Групата отписва финансов пасив, когато нейните договорни задължения са изпълнени или отменени или са изтекли.

При извършени от Групата транзакции, при които се прехвърлят активи, признати в отчета за финансовото състояние, но са запазени всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи, или част от тях, прехвърлените активи не се отписват от отчета за финансовото състояние. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби включват например сделки със заемане на ценни книжа или транзакции с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Групата нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, тя отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Групата продължава да признава актива до степента на нейното оставащо участие, определено от степента, до която е изложена на промени в стойността на прехвърления актив.

При определени сделки Групата запазва задължението си да обслужва прехвърления финансов актив срещу заплащане. Прехвърленият актив се отписва изцяло, ако отговаря на критериите за отписване. Активът или пасивът се признава в договора за обслужване в зависимост от това дали таксата за обслужване е повече от достатъчна (актив) или по-малко от достатъчна (пасив) за извършване на услугата.

(6) *Компенсиране*

Финансовите активи и пасиви се компенсират и съответно нетната стойност се представя в отчета за финансовото състояние, когато и само когато Групата има законно право да компенсира стойностите и възнамерява да извърши уреждане на актива и пасива на нетна основа или да реализира актива и едновременно погаси задължението.

Приходи и разходи се представят нетно само в случаите, които са позволени от счетоводните стандарти, или от печалби или загуби, които възникват от група от сходни транзакции като тези, които са в резултат на търговските операции на Групата.

(7) *Обезценка на активи*

Към всяка дата на изготвяне на отчет за финансовото състояние Групата преценява дали има обективно доказателство за обезценка на финансовите активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансовите активи са обезценени, когато съществува обективно доказателство, че е възникнало събитие, което води до загуба след първоначалното признаване на актива и че събитието има влияние върху бъдещите парични потоци на актива, които могат да бъдат измерени надеждно.

Обективни доказателства за загуба от обезценка на финансовите активи (включително капиталови инструменти) могат да включват просрочие или невъзможност за погасяване на задължения от кредитополучател, реструктуриране на кредити или вземания от Групата при условия, които Групата иначе не би приела, индикации, че кредитополучателят или емитентът на финансов инструмент ще обяви фалит, изчезването на активен пазар за ценна книга, или друга публично достъпна информация, отнасяща се до група активи като негативна промяна във възможността за погасяване от кредитополучатели или емитенти в група или икономически условия, които са в пряка връзка с просрочия в групата активи. В допълнение, в случай на продължителен или съществен спад в пазарната стойност на капиталова инвестиция под нейната стойност съществува обективно доказателство за наличие на обезценка. В това отношение Банкова група ДСК приема за съществен спад над 20 % на справедливата стойност и продължителен спад на котираните пазарни цени в продължение на девет и повече месеца.

Групата преценява доказателствата за загуба от обезценка на кредити и вземания и инвестиции държани до падеж на индивидуална и групова основа. Всички индивидуално значими кредити и вземания и инвестиции държани до падеж се оценяват за специфична обезценка. Всички индивидуално значими кредити и вземания и инвестиции държани до падеж, на които не са начислени специфични загуби от обезценка, се оценяват на портфейлна база за обезценка, която е възникнала, но все още не е идентифицирана. Кредити и вземания и инвестиции държани до падеж, които не са индивидуално значими се оценяват за обезценка на портфейлна основа като се създават групи от кредити и вземания и ценни книги държани до падеж със сходни рискови характеристики. При определяне размера на обезценката на портфейлна основа Групата използва статистически модели, базирани на исторически тенденции на вероятността от неплащане, периода за изплащане и сумата на възникналата загуба, която се коригира когато текущите икономически и кредитни условия са такива, че реалните загуби е вероятно да бъдат по-високи или по-ниски от резултатите от историческото моделиране. Делът на просрочените активи, процента на загубите и очаквания период за изплащане редовно се съпоставят с реалните данни, за да се валидират моделите за оценка.

Загубите от обезценка при активи, отчетени по амортизирана стойност, се измерват като разликата между балансовата стойност на финансовия актив и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, намалени с процент за риск, според класификационната група, към която са причислени и дисконтирани по първоначалния ефективен лихвен процент на актива. Загубите се признават в печалби или загуби и се отразяват в корективна сметка срещу кредити и вземания. Лихвата върху обезценения актив продължава да се признава чрез амортизация на сконтото. Когато последващо събитие става причина за намаляването на загубата от обезценка, намаляването в загубата от обезценка се отразява в печалби или загуби.

Загубите от обезценка при инвестиционни ценни книжа на разположение за продажба се признават, чрез прехвърляне на акумулираната загуба, призната директно в собствения капитал, в печалби или загуби. Акумулираната загуба, отписана от капитала и призната в печалби или загуби, е разликата между цената на придобиване, нетна от всички погасявания по главници и амортизации, и настоящата справедлива стойност минус загубата от обезценка, призната преди това в печалби или загуби.

Ако в следващ период справедливата стойност на обезценена дългова ценна книга на разположение за продажба се увеличи и увеличението може обективно да се свърже със събитие, възникнало след като загубата от обезценка е била призната в печалби или загуби, загубата от обезценка се намалява, като сумата от възстановяването се признава в печалби или загуби. Всяко последващо възстановяване в справедливата стойност на обезценена капиталова ценна книга на разположение за продажба се признава директно в капитала.

(е) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в брой, парични средства на депозит в Централната банка, ностро сметки и краткосрочни високоликвидни вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(ж) Финансови активи и пасиви, държани за търгуване

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са тези инструменти за търгуване, които Групата придобива и държи основно с цел да ги продаде или придобие обратно в кратък срок или ги държи като част от портфейл, който се управлява като цяло с цел краткосрочна печалба.

Финансовите активи и пасиви за търгуване се признават първоначално по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние като разходите за придобиване се отнасят директно в отчета за печалбата или загубата. Всички промени в справедливата стойност се признават като част от нетните приходи от търговски операции в отчета за печалбата или загубата. Финансовите активи и пасиви за търгуване не се рекласифицират след първоначалното им признаване, освен ако Групата прецени, че няма да ги държи с цел търгуване в близко бъдеще и са налице следните условия: ако финансовият актив отговаря на определението за кредити и вземания той би могъл да бъде рекласифициран, ако Групата има намерение и възможност да държи актива за определен период или до падеж; ако финансовият актив не отговаря на определението за кредити и вземания, той може да бъде рекласифициран извън категория „за търговия” само при „необичайни обстоятелства”.

(з) Инвестиции

Инвестициите се признават първоначално по справедлива стойност и след това се отчитат в зависимост от тяхната класификация като държани до падеж или на разположение за продажба. За инвестиции, които в последващата оценка не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, при първоначалното признаване в справедливата стойност се включват директните разходи за придобиване на инвестициите.

(1) *Инвестиции, държани до падеж*

Финансови активи, държани до падеж са недериватни активи с фиксирани или определими плащания и фиксиран падеж, които Групата има намерението и възможността да държи до падеж, не са класифицирани по справедлива стойност през отчета за печалбата или загубата или не са финансови активи на разположение за продажба.

Инвестициите, държани до падеж се отчитат по амортизирана стойност на базата на ефективен лихвен процент. При продажби или рекласификации на повече от незначителна част от активите, държани до падеж, които не падежират в близък срок следва да се направи рекласификация на целия портфейл от инвестиции, държани до падеж в групата на инвестиции на разположение за продажба. В резултат на рекласификацията Групата не може да класифицира инвестиции като държани до падеж в текущата година, както и в следващите две години. Продажби и

рекласификации при следните обстоятелства няма да предизвикат рекласификация на целия портфейл: продажби или рекласификации близо до падежната дата, при които промяната на пазарния лихвен процент не би имала значителен ефект върху пазарната цена на финансовите инструменти; продажби или рекласификации след като Групата е събрала значителна част от главниците; продажби или рекласификации, които са в резултат на извънредни, непредвидими обстоятелства, извън контрола на Групата, които не са логично очаквани.

(2) *Инвестиции на разположение за продажба*

Инвестициите на разположение за продажба са недериватни активи, които не са класифицирани в друга група финансови активи.

Приходите от лихви се признават в печалбата или загубата като се използва методът на ефективен лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата, когато Групата получава правото на дивидент. Валутните разлики на инвестициите на разположение за продажба се признават в отчета за печалбата или загубата.

Разликите в справедливата стойност се признават директно в капитала докато инвестицията се продаде или трайно обезцени, когато кумулативните приходи и разходи се признават в печалбата или загубата.

(и) **Деривати**

Групата използва деривати под формата на спотове, форуърди, фючърси, суапове и опции за управление на дадена експозиция към пазарен риск или за търговия. Всички деривати се признават като финансови активи за търгуване към датата на уреждане на сделката, заедно със съответните приходи и разходи по тях. Промените в пазарната стойност на дериватите се признават в отчета за печалбата или загубата.

За да управлява конкретни рискове, Групата прилага отчитане на хеджиране за транзакции, които отговарят на определени критерии. В началото на взаимоотношенията за отчитане на хеджирането Групата официално документираща връзката между хеджираната позиция и хеджиращия инструмент, включително естеството на риска, целта за управление на риска и стратегията за предприемане на хеджиране и метода, който ще се използва за оценка на ефективността на взаимоотношенията за хеджиране в началото и в течение на времето.

Хеджиране на справедлива стойност – промените в пазарната стойност на дериватива, както и съответната загуба или печалба от хеджираната позиция се нетират в отчета за печалбата или загубата в зависимост от хеджиращия риск. При хеджиране на валутен риск печалбите/загубите се посочват като печалба/загуба от валутна преоценка, а на лихвен риск се посочват като нетен резултат от търговски операции (при хеджиране на актив за продажба) или като друг нелихвен доход (хеджиране на задължение).

Хеджиране на парични потоци – при деривати, предназначени за хеджиране на експозиция към променливи парични потоци от съществуващ признат актив или пасив, ефективната част от преоценката на дериватива първоначално се отчита като компонент на капитала. В следствие ефективната част от преоценката на дериватива се изважда от собствения капитал и се вписва при първоначалната оценка на цената на придобиване или друга отчетна стойност на актива или пасива. Неефективната част от дериватива се отчита в отчета за печалбата или загубата.

(к) Кредити и аванси

Кредити и аванси са недериватни финансови инструменти с фиксирани или определени плащания, които не се котира на активен пазар и които Групата не възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще. Те включват заеми и аванси към банки и вземания и аванси към клиенти.

Когато Групата придобива финансов актив и едновременно сключва споразумение за обратна продажба на актива (или подобен инструмент) по фиксирана цена на бъдеща дата (обратна репо - сделка), споразумението се осчетоводява като кредит или аванс и активът, предмет на обезпечение по сделката не се признава в отчета за финансовото състояние.

Кредитите и авансите се признават първоначално по справедлива стойност включително първоначалните преки разходи за придобиване на активите, след което се оценяват по тяхната амортизирана стойност, използвайки метода на ефективен лихвен процент.

(л) Дълготрайни материални активи

Банкова група ДСК прилага политиката да отчита земи и сгради по преоценена стойност съгласно допустимия алтернативен подход на МСС 16 Имоти, машини, съоръжения и оборудване.

Земята и сградите се отчитат по справедлива стойност, която периодично се определя чрез оценка от професионални квалифицирани оценители. Преоценката на дълготрайните материални активи се извършва актив по актив на база пропорционално преизчисление отчетната стойност на актива и натрупаните за него амортизации към датата на преоценка. Когато отчетната стойност на активите се увеличава в резултат на преоценка, увеличението се отразява директно в преоценъчния резерв на собствения капитал. Когато отчетната стойност на активите се намалява в резултат на преоценка, намалението се признава в намаление на преоценъчния резерв, като в случай на недостиг разликата се отчита като разход в отчета за печалбата или загубата.

Стопанският инвентар и други материални активи са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация.

Амортизацията се начислява на база линейния метод с цел пълно амортизиране на стойността на дълготрайните активи в продължение на очаквания им полезен живот.

По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

	%
§ Сгради	2 -15
§ Машини, производствено оборудване и апаратура	30
§ Леки автомобили	25
§ Транспортни средства (без леки автомобили)	10
§ Компютри, съобразно клас и полезен живот	12.5 - 100
§ Стопански инвентар и други амортизируеми активи	10- 15

Активите се амортизират от момента на тяхното въвеждане в експлоатация.

(м) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се преоценяват по справедлива стойност. Промяната в справедливата стойност се признава в печалби или загуби.

Всяка печалба или загуба от продажба на инвестиционен имот (изчислени като разлика на постъпленията от продажбата и балансовата стойност на имота) се признава в печалби или загуби.

Доходите от наем от инвестиционни имоти се признава като приход по линеен метод за периода на наема. Получените лизингови стимули се признават като неразделна част от общия доход от наеми, за целия срок на наема. Доходите от наеми от други имоти се признават като други приходи.

(н) Нематериални активи

(1) Положителна репутация

Положителна репутация при придобиване включва превишението на цената на придобиване над балансовата стойност на разграничимите придобити активи. Положителната репутация е представена като нематериален актив.

(2) Други нематериални активи

Други нематериални активи, придобити от Банкова група ДСК, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

(3) Амортизация

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания полезен живот.

По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

	%
Програмни продукти, съобразно клас и полезен живот	20 - 100

(о) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата Групата преглежда балансовите стойности на нефинансовите си активи (различни от инвестиционни имоти, земи и сгради), за да определи дали има индикации за обезценка. Ако има такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива.

За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или обекти, генериращи парични потоци (ОГПП). Репутация, възникнала при бизнес комбинация, се разпределя към ОГПП или групите ОГПП, които се очаква да имат ползи от синергиите от комбинацията.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. Стойността в употреба се базира на бъдещите парични потоци дисконтирани до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите пазарни преценки за цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП.

Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП превишава неговата възстановима стойност.

Загуби от обезценка се признават в печалби или загуби. Те се разпределят първо в намаление на балансовата стойност на репутацията, разпределена към ОГПП, и след това в намаление на балансовите стойности на други активи в ОГПП пропорционално.

Загуба от обезценка свързана с репутацията не се възстановява обратно. За други активи, загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

(п) Наети активи

Плащанията, извършени по договори за оперативен лизинг, се признават в отчета за печалбата или загубата на линейна база през периода на лизинга.

Активи, наети по договори за финансов лизинг се отчитат в отчета за финансовото състояние като дълготраен актив и задължение по лизинг. Минималните лизингови плащания по тези договори се разпределят пропорционално между финансов разход и намаление на оставащото задължение. Финансовият разход се разпределя през всеки период от срока на лизинга.

(р) Материални запаси в т. ч. активи, придобити от обезпечения по проблемни кредити

Материалните запаси се оценяват при придобиването им по доставната им стойност, представляваща сумата от всички разходи по закупуването и преработката, както и от други разходи направени, във връзка с доставянето на стоково-материалните запаси до текущото им местоположение и състояние.

Разходите за материални запаси се определят чрез използването на метода първа входяща, първа изходяща (FIFO).

В рамките на своята обичайна дейност Групата придобива обезпечения по проблемни кредити, с цел последващата им продажба и съответно ги отчита като материални запаси - придобити обезпечения по проблемни кредити. Материалните запаси се представят в отчета за финансовото състояние по по-ниската от стойността на придобиване и нетната реализуема стойност. За целта ежегодно към датата на годишния отчет на Групата се извършва приблизителна оценка на нетната реализуема стойност на активите по най-достоверните съществуващи данни към датата на оценката.

(с) Вземания по финансов лизинг

Лизинговата дейност на Банкова група ДСК обхваща лизинг на транспортни средства, промишлено оборудване, сгради и други по договори за финансов лизинг. Договорът за лизинг е споразумение, при което лизингодателят отстъпва на лизингополучателя правото на ползване на определен актив за договорен период срещу вознаграждение. Лизинговият договор се счита финансов, когато с договора лизингодателят прехвърля на лизингополучателя всички значителни ползи и рискове от собствеността на актива.

Стандартните индикатори, които Банковата група има предвид за да определи дали са прехвърлени всички значителни ползи и рискове включват: настояща стойност на минималните лизингови вноски в сравнение със справедливата стойност на лизинговия актив в началото на лизинговия договор; срокът на лизинговия договор в сравнение с полезния икономически живот на лизинговия актив и дали лизингополучателя ще придобие правото на собственост на актива след изтичане срока на договора.

(1) Минимални лизингови вноски

Минималните лизингови вноски са плащанията, които лизингополучателят трябва или ще направи през периода на договора за лизинг. От гледна точка на групата минималните лизингови вноски също включват и остатъчната стойност на актива гарантиран от трета несвързана с групата страна, при условие, че тази трета страна е в състояние да изпълни своите финансови ангажименти по договора за гаранцията или споразумение за обратно изкупуване. В минималните лизингови вноски Банковата група включва и цената на упражняване на опция, която лизингополучателят има за закупуване на актива, като в началото на лизинговия договор до голяма степен е сигурно, че опцията ще бъде упражнена. Минималните лизингови вноски не включват условните наеми, както и разходите за услуги и данъци, които ще бъдат платени от Групата и впоследствие префактурирани на лизингополучателя.

(2) *Първоначална и последваща оценка*

Първоначално Банковата група признава вземане по финансов лизинг равно на нетната инвестиция, която включва настоящата стойност на минималните лизингови вноски и необезпечената остатъчна част за Групата. Настоящата стойност се изчислява чрез дисконтиране на минималните лизингови вноски с лихвения процент на лизинговия договор. Първоначалните преки разходи са включени във вземането по финансов лизинг. През периода на лизинговия договор Банковата група начислява финансов приход (приход от лихва по финансов лизинг) на нетната инвестиция. Получените лизингови плащания се отчитат като намаляване на нетната инвестиция (изплащане на главница) и признаване на финансов приход по начин, който осигурява постоянна норма на възвръщаемост от нетната инвестиция. В последствие нетната инвестиция по договора за финансов лизинг се представя нетно от обезценка за несъбираемост (виж 2 (д) (7)).

(г) **Провизии**

Провизия се признава в отчета за финансовото състояние, когато Банковата група има законово задължение в резултат на минали събития или съществува сегашно задължение, погасяването на които е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на времевите разлики и там където е подходящо, специфичните рискове за задължението.

(у) **Пенсионни резерви**

Чрез управление на Фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, ПОК ДСК Родина АД гарантира изпълнението на задълженията си към осигурените лица като формира специализирани резерви, регламентирани от изискванията на Кодекса за социално осигуряване.

(ф) **Депозити**

Депозитите са източници на Групата за финансиране.

Когато Групата продава финансов актив и едновременно сключи споразумение за обратно изкупуване на този (или подобен) актив на фиксирана цена на бъдеща дата („репо“) споразумението се осчетоводява като депозит, а основният актив продължава да се признава във финансовите отчети на Групата.

Депозитите първоначално се признават по справедлива стойност намалена с присъщите преки разходи, а в последствие се отчитат по амортизирана стойност при използване на метода на ефективен лихвен процент.

(х) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Банковата група сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви.

Групата признава провизия за обезценка на условни задължения когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(ц) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Данъкът върху доходите се отчита в отчета за печалбата или загубата, освен в случаите когато данъкът се отнася до позиции, които са отнесени директно към собствения капитал. В този случай той се признава в капитала. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината, въз основа на ефективната данъчна ставка или действащата такава в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние, и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансните пасиви върху всички временни разлики между балансната стойност съгласно финансовите отчети и стойностите, използвани за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с данък върху дохода, събиран от една и съща данъчна администрация от данъчно задължените лица.

(ч) Доходи на персонала

(1) *Планове с дефинирани вноски*

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща предварително уговорени вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Вноските на Групата по плановете за дефинирани вноски, се признават като разходи за персонал в отчета за печалбата или загубата, през периода в който услугите са предоставени от служителите.

(2) *Планове с дефинирани доходи*

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата по отношение на планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в

замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди, и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Групата има задължение за изплащане на определена сума на всеки служител, който се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати. За служители, работили без прекъсване в Банката определен период от време с Колективният трудов договор са определени следните компенсации при пенсиониране: при пет години трудов стаж – две брутни месечни заплати; от пет до десет години трудов стаж – три брутни месечни заплати; от десет до петнадесет години трудов стаж – седем брутни месечни заплати; над петнадесет години трудов стаж – осем брутни месечни заплати. Към датата на баланса ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всеки служител на база на изчисленията, извършени от дипломиран актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. В приложение 8 е оповестена сумата на оцененото за годината задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката на задължението.

Групата признава актюерските печалби или загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи на персонала в отчета за всеобхватния доход.

(3) *Доходи при прекратяване на трудови правоотношения*

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Групата е отправила официално предложение за доброволно прекратяване, и е вероятно офертата да бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако се дължат обезщетения за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

(4) *Краткосрочни доходи на наети лица*

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и се отчитат като разход, когато се предоставят свързаните с тях услуги. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има настоящо правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи свързани с платен годишен отпуск, които се очаква да бъдат платени в замяна на труда на служителите за изминалия отчетен период.

(ш) **Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период**

Следните изменения към съществуващи стандарти и нови разяснения, издадени от Съвета за международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- < Изменение на МСС 7 Отчет за паричните потоци - Инициатива за оповестяване – прието от ЕС на 6 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017),

- ◁ Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода - Признаване на активи по отсрочени данъци за нереализирани загуби – прието от ЕС на 6 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти и разяснения не е довело до промени във финансовите отчети на Групата.

Изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила:

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от СМСС, са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- ◁ МСФО 9 Финансови инструменти - приет от ЕС на 22 ноември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- ◁ МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“: Съветът по Международни Счетоводни Стандарти издаде нов стандарт за признаване на приходите. Стандартът заменя изцяло МСС 18, който съдържа изискванията по отношение отчитането на договори за услуги и стоки и МСС 11, който предоставяше базата за отчитане на договори за строителство. Новият стандарт се базира на принципа, че приходите се отчитат когато контролът върху стока или услуга се прехвърли на клиента. Стандартът допуска пълно ретроспективно или модифицирано ретроспективно първоначално прилагане. Транзакциите в обхвата на МСФО 9, са изрично изключени от обхвата на МСФО 15.

Ръководството на Групата извърши оценка на ефектите от първоначалното прилагане на стандартът върху финансовите отчети, и не идентифицира области, които да са съществено повлияни, на база на продуктовата структура и естеството на съответно генерираните от Групата приходи.

Групата прилага стандартът за финансовата година започваща на 01 януари 2018, съгласно задължителното изискване за дата на първоначално прилагане. Ръководството на Групата не е идентифицирало кумулативен съществен ефект при първоначално прилагане.

- ◁ МСФО 16 Лизинг – приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- ◁ Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори – прието от ЕС на 3 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти),
- ◁ Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – прието от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- ◁ Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014 - 2016)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 8 февруари 2018 (измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).

Нови стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС:

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти и изменения на съществуващи стандарти, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет:

- ◁ МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт,
- ◁ МСФО 17 “Застрахователни договори” (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021),
- ◁ Изменение на МСФО 2 Плащане на базата на акции – Класифициране и оценка на сделки на базата на акции (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- ◁ Изменение на МСФО 9 “Финансови инструменти” – Характеристики за предплащане с отрицателно възнаграждение (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- ◁ Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - Продажба или участие с активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- ◁ Изменения на МСС 19 “Доходи на наети лица” – корекция на плана, съкращаване или уреждане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- ◁ Изменения на МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- ◁ Изменение на МСС 40 Инвестиционни имоти – Прехвърляне на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- ◁ Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията на МСФО 12 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017, а измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- ◁ Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- ◁ КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- ◁ КРМСФО 23 “Несигурност при третирането на данъка върху доходите” (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019).

Групата очаква приемането на тези стандарти и изменения в съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Групата в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на:

- ◁ МСФО 9 публикуван от Съвета за международни счетоводни стандарти и приет от ЕС е приложим задължително за периодите започващи на или след 1 януари 2018 г.

Групата ОТП, част от която е Банкова група ДСК, анализира оценката на влиянието от първоначалното прилагане на МСФО 9 в съответствие с МСС 8, пар. 30-31, което е представено във финансовите отчети на Група ОТП и както следва по-долу.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ замества МСС 39 „Финансови Инструменти: Признаване и оценка“ за годишни отчетни периоди започващи на или след 01 януари 2018. Стандартът съдържа промени по отношение изискванията за признаване и оценка, обезценка, отписване и хеджиране.

Банкова група ОТП стартира активната си подготовка за МСФО 9 през 2016-та година, водена от звената отговарящи за управлението на риска и финансите, като през 2017-та година подготовката е финализирана. Подготовката покри основните предизвикателства, с които Група ОТП се сблъска по отношение прилагането на новия стандарт.

Идентифицирането на разлики между текущите методологии и изискванията на МСФО 9 по отношение класификация и оценка, обезценка, и отчитане на хеджирането беше приключено през последните месеци, с различни процеси по хармонизация изисквани по отношение оценката на съществено увеличение на кредитния риск. Финализирането на последните свързани дейности е планирано за първата половина на 2018-та година, въпреки че някои от тях ще бъдат финализирани до края на 2018-та година, съществените портфейли.

Класификация и оценяване

МСФО 9 въвежда нов подход към класификацията на финансови активи на база характеристики на паричния поток и бизнес модел, в рамките на които се управлява актива. Група ОТП признава финансови пасиви по амортизирана стойност, с изключение на случаите, в които стандартът изисква друго третиране, или когато съгласно опцията за справедлива стойност Група ОТП реши да признае финансовия инструмент по справедлива стойност през печалби или загуби. Бяха направени първоначалните анализи на бизнес моделите и договорните парични потоци за съществените за Група ОТП портфейли за да се прецени, по продуктови сегменти, кои финансови инструменти, ще бъдат оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през печалби или загуби, или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Отчитане на хеджиране

МСФО 9 въведе съществено различен модел за отчитане на хеджирането, с увеличени оповестявания относно дейностите по управление на риска. Новият модел доближава счетоводното третиране до дейностите по управление на риска, давайки възможност на дружествата по-добре да отразят тези дейности във финансовите си отчети. В допълнение, ползвателите на финансовите отчети получават по-добра информация относно управлението на риска и ефекта от хеджиране върху финансовите отчети. Група ОТП вече е стартирала имплементирането на изискванията на МСФО 9 за хеджиране.

Обезценка

МСФО 9 въвежда нов модел за обезценка базиран на очаквани загуби, на мястото на използвания досега модел на настъпили загуби, което води до по-навременно отчитане на кредитните загуби. Стандартът изисква дружествата да отчитат очакваните кредитни загуби от момента на първоначално признаване.

Въведен е нов три-етапен модел за целите на МСФО 9. Новата методология за обезценка се използва, за да определи дали кредитния риск на финансовите инструменти е съществено увеличен от момента на първоначално признаване и съответно дава възможност за идентифициране на кредитно-обезценени финансови активи. За инструментите с кредитна обезценка или съществено увеличение на кредитния риск, се признават очаквани загуби за целия им живот.

Увеличението на кредитния риск се идентифицира по транзакции на база на предварително определени условия и последващо определянето се извършва на ниво портфейл. Активи, при които не се идентифицира завишен кредитен риск, се обезценяват на база на модел за 12-месечни очаквани загуби.

За закупени или първоначално признати кредитно-обезценени финансови активи, методологията за очаквани кредитни загуби е доразвита, така че да улови кумулативните промени в очакваните кредитни загуби за целия живот на вземанията от първоначалното им признаване като кредитно-обезценени инструменти.

Група ОТП прилага опростения подход за обезценка на търговски вземания и договорни активи.

Група ОТП стартира допълнителни подобрения на дефинициите си свързани с управление на риска, процесите и методологичния анализ в съответствие с очакванията на МСФО 9. Група ОТП стартира разработването на методология – използваща поведенчески оценъчен модел – за идентификация на съществено увеличение на кредитни риск и изчисление на очакваните кредитни загуби чрез използване на параметри за риск отговарящи на изискванията на МСФО 9.

На база на направения анализ на несъответствията и промените в методологията бяха определени основните принципи по отношение на ИТ решенията за МСФО 9. Първоначалните спецификации бяха изготвени и ИТ имплементацията беше приключена до голяма степен в рамките на 2017-та година, въпреки че за някои оценъчни модели за съществени портфейли разработките все още не са финализирани.

Оценката на количественото влияние на МСФО 9 е базирана на най-добрата оценка на Ръководството към датата на издаване на отчетите на Група ОТП. Въпреки това Ръководството на Група ОТП счита, че съществува несигурност относно определени аспекти на методологията, както са описани по-горе, заедно с интерпретациите на стандарта, и развиващите се практики в сектора, и че тази несигурност може да доведат до това, първоначално определените ефекти да се различават от това, което представлява крайната корекция към 01 януари 2018, както и че стойността на отклонението може да бъде съществена.

Най-съществената част, която не е финализирана е свързана със същественото увеличение на кредитния риск (по отношение разпределянето по етапи на увеличената обезценка), тя е все още в процес, към края на годината са извършени алтернативни изчисления.

Проектът по въвеждането на МСФО 9 беше организиран от централата на Група ОТП. Унифицираната методология и първоначалното определяне на параметрите беше извършено централно. Разпространението на изчисленията до членовете на Групата е непрекъснат процес, който не е финализиран, като предварителните ефекти от първоначалното прилагане на стандарта за Банкова група ДСК по отношение на обезценка, като се ВЗЕМАТ предвид несигурностите отбелязани по-горе са в диапазона до между +1% и +5% от обезценката начислена съгласно МСС 39 към края на 2017-та година.

Съгласно извършения анализ, към 01 януари 2018 няма кредити, които следва да бъдат отчитани по справедлива стойност във финансовия отчет на Банкова група ДСК.

< МСФО 16 Лизинг.

МСФО 16 въвежда прилагането на детайлен модел за идентификация и отчитане на лизингови договори от лизингодатели и от лизингополучатели. При влизане в сила, МСФО 16 отменя приложимите към датата на настоящия финансов отчет МСС 17 Лизинг и свързаните тълкувания.

Отменя се разграничението между оперативен лизинг и финансов лизинг от страна на лизингополучателя, като то се замества от модел на отчитане на право за ползване под формата на актив и съответстващо лизингово задължение, които следва да се признаят балансово от лизингополучателите за всички лизингови договори, с изключение на краткосрочните лизинги и тези на активи на ниска стойност.

Правото на ползване се оценява първоначално по цена на придобиване, а последващо по цена на придобиване (предмет на определени изключения) намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка, коригирана за промени в определената стойност на лизинговото задължение. Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания. В последствие лизинговото задължение се коригира според лизинговите и лихвените плащания, както и от ефекта на модификации на договора.

За разлика от отчитането от лизингополучателя, МСФО 16 не променя съществено изискванията на МСС 17 по отношение на отчитането от лизингодателя, като се запазва изискването лизингодателят да класифицира лизинговия договор като оперативен или финансов лизинг.

Към 31 декември 2017, в Групата съществуват неотменими ангажменти по договори за оперативен лизинг на стойност 23 425 хил. лв. Информация за ангажиментите по оперативен лизинг е оповестена в приложение 10. Първоначалната оценка показва че тези договори биха отговорили на определението за лизинг съгласно МСФО 16, и съответно Групата ще признае актив свързан с право на ползване и съответстващо задължение по отношение тези договори, освен ако те не отговарят на критериите за краткосрочен лизинг или активи на ниска стойност при първоначално прилагане на МСФО 16. Очаква се новото изискване за признаване на актив свързан с право на ползване и лизингово задължение да има влияние върху стойностите признати във финансовия отчет, ръководството на Групата е в процес на анализ на потенциалния ефект. На този етап не е практически възможно изготвянето на обоснована оценка на този ефект докато ръководството не завърши своя преглед.

От друга страна, по договорите за финансов лизинг съгласно, които Групата е лизингополучател, Групата вече е признала актив и свързано задължение по финансов лизинг за тези договори.

3. Оповестяване на политиката по управление на риска

По-долу са представени различните рискове, на които Банкова група ДСК е изложена, както и подходите, които е възприела за управлението им.

(а) Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква като резултат от необходимостта от осигуряването на средства за дейностите на Банкова група ДСК и управлението на нейните позиции. Той включва: риск Банкова група ДСК да не бъде в състояние да посрещне задълженията си и риск от финансова загуба при наложителна продажба на финансови активи с цел осигуряване на ликвидност.

Банкова група ДСК поддържа търговски позиции в ограничен брой финансови инструменти – недериватни и дериватни. Повечето от дериватните търговски операции са насочени към предоставяне на продукти на корпоративните клиенти на конкурентни цени и за управление на ликвидността.

Целта на управлението на ликвидния риск в Банкова група ДСК е осигуряване на достатъчно ниво на ликвидност за посрещане задълженията на Банковата група, когато станат дължими при

нормални и извънредни обстоятелства, без понасянето на значителни загуби от продажба на ликвидни активи или използване на по-скъпо финансиране.

Органът за управление на ликвидността е Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП). Основният коефициент, използван от Групата за управление на ликвидния риск, е съотношението на нетните ликвидни активи към общия размер на привлечените средства.

	31-декември-2017	31-декември-2016
Коефициент на ликвидни активи	25.38%	31.33%

За анализа на ликвидността Банковата група изготвя падежна таблица за активите и пасивите, в която паричните потоци по отделните активи и пасиви се разпределят в различни времеви интервали в зависимост от тяхната договорена дата за изплащане.

В следващите таблици е показано разпределението на пасивите на Банкова група ДСК според остатъчния им срок до падеж, в съответстващите матуриретни зони, на база недисконтирани парични потоци:

Матуриретна структура на пасивите към 31 декември 2017

	Балансова стойност	Брутен номинален поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без матурирет
<i>В хиляди лева</i>								
Пасиви								
Депозити от банки	14 767	14 767	14 767	-	-	-	-	-
Деривати държани за търгуване	49 341	49 341	457	45 987	18	791	2 088	-
Кредити от банки и финансови институции	185 834	186 024	-	969	14 656	159 476	10 923	-
Депозити от други клиенти	10 254 135	10 255 371	8 121 020	701 755	1 404 249	28 347	-	-
Деривати - отчитане на хеджиране	1 559	1 559	-	-	-	179	1 380	-
Текущи данъчни пасиви	2 148	2 148	628	1 520	-	-	-	-
Задължения по отсрочени данъци	4 693	4 693	-	-	-	4 693	-	-
Провизии по задължения	60 358	60 358	234	750	49 809	9 565	-	-
Други и търговски задължения	155 278	155 278	70 794	21 414	46 217	13 056	3 714	83
Общо пасиви	10 728 113	10 729 539	8 207 900	772 395	1 514 949	216 107	18 105	83
Неусвоени кредитни ангажименти	-	1 225 325	77 030	125 837	635 914	386 544	-	-
Общо пасиви и ангажименти	10 728 113	11 954 864	8 284 930	898 232	2 150 863	602 651	18 105	83

Матуритетна структура на пасивите към 31 декември 2016

	Балансова стойност	Брутен номинален поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без мату- ритет
<i>В хиляди лева</i>								
Пасиви								
Депозити от банки	116 845	116 864	116 864	-	-	-	-	-
Деривати държани за търгуване	27 314	27 314	2 085	236	117	24 876	-	-
Кредити от банки и финансови институции	178 703	179 099	1 571	-	20 555	138 995	17 978	-
Депозити от други клиенти	9 735 457	9 747 880	7 577 924	708 530	1 439 886	21 540	-	-
Текущи данъчни пасиви	4 299	4 299	-	4 299	-	-	-	-
Задължения по отсрочени данъци	5 103	5 103	-	-	-	5 103	-	-
Провизии по задължения	37 134	37 134	-	7 802	24 001	5 331	-	-
Други и търговски задължения	136 940	136 940	31 857	15 318	24 059	61 445	4 198	63
Общо пасиви	10 241 795	10 254 633	7 730 301	736 185	1 508 618	257 290	22 176	63
Неусвоени кредитни ангажименти	-	980 856	83 023	122 305	532 252	181 463	61 813	-
Общо пасиви и ангажименти	10 241 795	11 235 489	7 813 324	858 490	2 040 870	438 753	83 989	63

Долната таблица показва балансовата стойност на активите и пасивите на Банкова група ДСК, съгласно очаквания им остатъчен срок до падеж.

Матуритетна структура на пасивите и активите към 31 декември 2017

	Балансова стойност	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без мату- ритет
<i>В хиляди лева</i>							
Пасиви							
Депозити от банки	14 767	14 767	-	-	-	-	-
Деривати държани за търгуване	49 341	457	45 987	18	791	2 088	-
Кредити от банки и финансови институции	185 834	-	969	14 654	159 471	10 740	-
Депозити от други клиенти	10 254 135	8 120 704	701 579	1 403 513	28 339	-	-
Деривати - отчитане на хеджиране	1 559	-	-	-	179	1 380	-
Текущи данъчни пасиви	2 148	628	1 520	-	-	-	-
Задължения по отсрочени данъци	4 693	-	-	-	4 693	-	-
Провизии по задължения	60 358	234	750	49 809	9 565	-	-
Други и търговски задължения	155 278	70 794	21 414	46 217	13 056	3 714	83
Общо пасиви	10 728 113	8 207 584	772 219	1 514 211	216 094	17 922	83
Неусвоени кредитни ангажименти	-	77 030	125 837	635 914	386 544	-	-
Общо пасиви и ангажименти	10 728 113	8 284 614	898 056	2 150 125	602 638	17 922	83
Деривати - пасив							
За търговия:	49 341						
изходящ поток		(35 656)	(929 430)	(18)	(791)	(2 088)	-
входящ поток		35 199	883 443	-	-	-	-
За хеджиране:	1 559						
изходящ поток		-	-	-	-	(768)	-
входящ поток		-	-	-	(179)	(612)	-
Общо деривати	50 900	(457)	(45 987)	(18)	(970)	(3 468)	-

Банкова група ДСК
Консолидиран финансов отчет
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Активи

Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки- кореспонденти	1 690 454	1 690 454	-	-	-	-	-
Деривати държани за търгуване	4 046	239	416	686	312	2 393	-
Финансови активи държани за търгуване	283 743	89 188	480	33 946	124 106	33 900	2 123
Кредити и вземания от банки	1 617 074	16 960	954 613	59 107	586 394	-	-
Кредити и вземания от други клиенти	6 783 972	120 162	198 297	1 023 040	2 211 273	3 231 200	-
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	1 355 272	82 596	7 698	8 540	616 571	626 033	13 834
Деривати - отчитане на хеджиране	2 178	-	-	-	494	1 684	-
Нетни вземания по финансов лизинг	146 515	3 959	9 159	39 665	93 480	252	-
Текущи данъчни активи	2 425	2 425	-	-	-	-	-
Инвестиции в асоциирани дружества	2 717	-	-	-	-	-	2 717
Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти	371 517	-	-	-	-	-	371 517
Дълготрайни нематериални активи	42 597	-	-	-	-	-	42 597
Други активи	56 679	41 094	8 514	(5 243)	7 881	3 028	1 405
Общо активи	12 359 189	2 047 077	1 179 177	1 159 741	3 640 511	3 898 490	434 193

Деривати - актив

За търговия:	4 046						
изходящ поток		(170 894)	(100 140)	(7 146)	(14 989)	-	-
входящ поток		171 133	100 556	7 832	15 301	2 393	-
За хеджиране:	2 178						
изходящ поток		-	-	-	-	(54)	-
входящ поток		-	-	-	494	1 738	-
Общо деривати	6 224	239	416	686	806	4 077	-

Матуритетна структура на пасивите и активите към 31 декември 2016

	Балансова стойност	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без мату- ритет
<i>В хиляди лева</i>							
Пасиви							
Депозити от банки	116 845	116 845	-	-	-	-	-
Деривати държани за търгуване	27 314	2 085	236	117	24 876	-	-
Кредити от банки и финансови институции	178 703	1 568	-	20 533	138 995	17 607	-
Депозити от други клиенти	9 735 457	7 573 285	705 446	1 435 485	21 241	-	-
Текущи данъчни пасиви	4 299	-	4 299	-	-	-	-
Задължения по отсрочени данъци	5 103	-	-	-	5 103	-	-
Провизии по задължения	37 134	-	7 802	24 001	5 331	-	-
Други и търговски задължения	136 940	31 857	15 318	24 059	61 445	4 198	63
Общо пасиви	10 241 795	7 725 640	733 101	1 504 195	256 991	21 805	63
Неусвоени кредитни ангажименти	-	83 023	122 305	532 252	181 463	61 813	-
Общо пасиви и ангажименти	10 241 795	7 808 663	855 406	2 036 447	438 454	83 618	63
Деривати - пасив							
За търговия:	27 314						
изходящ поток		(120 376)	(10 183)	(2 281)	(784 539)	-	-
входящ поток		119 303	9 948	2 164	758 650	-	-
Общо деривати	27 314	(1 073)	(235)	(117)	(25 889)	-	-

Активи								
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	2 532 993	2 532 993	-	-	-	-	-	-
Деривати държани за търгуване	5 279	4 383	252	161	483	-	-	-
Финансови активи държани за търгуване	187 219	6 721	14 553	45 614	81 188	37 335	1 808	-
Кредити и вземания от банки	1 145 205	87 529	6 651	299	1 050 726	-	-	-
Кредити и вземания от други клиенти	6 364 370	101 130	168 695	1 035 403	1 989 872	3 069 270	-	-
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	1 013 946	37 628	44 711	54 583	397 036	469 272	10 716	-
Нетни вземания по финансов лизинг	126 167	3 131	8 174	33 635	81 157	70	-	-
Текущи данъчни активи	1 148	1 148	-	-	-	-	-	-
Инвестиции в асоциирани дружества	2 765	-	-	-	-	-	-	2 765
Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти	350 855	-	-	-	-	-	-	350 855
Дълготрайни нематериални активи	44 916	-	-	-	-	-	-	44 916
Други активи	57 352	40 293	3 269	4 756	8 240	-	794	-
Общо активи	11 832 215	2 814 956	246 305	1 174 451	3 608 702	3 575 947	411 854	-
Деривати - актив								
За търговия:	5 279							
изходящ поток		(322 420)	(29 966)	(57 210)	(129 077)	-	-	-
входящ поток		326 771	30 219	57 370	129 592	-	-	-
Общо деривати	5 279	4 351	253	160	515	-	-	-

В допълнение към мониторинга на ликвидната позиция Банковата група анализира стабилността на привлечените средства от различни източници за определяне на очакваните изходящи парични потоци. Анализът се извършва периодично и информацията за промяна на поведението на вложителите се представя на ръководството на Банковата група.

Очакваните парични потоци на Групата по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- < Очаква се депозитите на виждане да останат стабилни или да се увеличават;
- < Ипотечните и жилищни кредити на граждани имат оригинален договорен срок средно 24 години, но поради това, че основната част от тези кредити са с равни анюитетни вноски, средният ефективен срок е 14 години. В допълнение, клиентите все повече се възползват от опциите за частично или пълно предсрочно погасяване, което по закон е без санкция след изтичане на първата година от договора. Поради тази причина средният ефективен срок на портфейла допълнително се намалява с до 3 години, предвид реално наблюдаваните обеми на предсрочни погашения през 2017 година.

Като част от управлението на ликвидния риск Банкова група ДСК поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и дългови ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури необходимата ликвидност:

Ликвидни активи	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Средства в Централната банка	1 264 219	2 167 077
Парични средства и сметки в други банки	441 234	397 358
Необременени дългови книжа	987 412	592 557
Общо ликвидни активи	2 692 865	3 156 992

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Периодично се извършва анализ на привлечените средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

(б) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, при който промени в пазарните условия като лихвени равнища, цени на ценни книжа и валутни курсове, биха оказали влияние върху дохода на Банковата група или върху стойността на притежаваните финансови инструменти.

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, одобрени от ръководството.

(1) Лихвен риск

Дейността на Банкова група ДСК е обект на риск от колебания в лихвените проценти, до степента, в която лихвоносните активи (включително инвестициите) и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банкова група ДСК е изложена на риск от неблагоприятни промени на базовите лихвени проценти (LIBOR, EURIBOR, SOFIBOR), служещи за определяне на крайните лихвени проценти за клиенти, както и при взаимоотношенията с други банки.

Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Банкова група ДСК спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степента, в която плащания се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути.

Банковата група анализира лихвения риск като класифицира финансовите си активи и пасиви във времеви зони според чувствителността им към изменението на лихвените проценти по различни валути.

Експозиции към лихвен риск към 31 декември 2017

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Без лихва	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	24 789	-	-	-	-	1 665 665	1 690 454
Фиксирана лихва	17 239	-	-	-	-	-	17 239
Променлива лихва	7 550	-	-	-	-	-	7 550
Без лихва	-	-	-	-	-	1 665 665	1 665 665
Деривати държани за търгуване	2 113	81	407	-	-	1 445	4 046
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	2 113	81	407	-	-	-	2 601
Без лихва	-	-	-	-	-	1 445	1 445
Финансови активи държани за търгуване	88 105	-	33 424	48 508	111 054	2 652	283 743
Фиксирана лихва	88 105	-	33 424	48 508	111 054	-	281 091
Променлива лихва	-	-	-	-	-	-	-
Без лихва	-	-	-	-	-	2 652	2 652
Кредити и вземания от банки	16 605	954 611	59 107	586 394	-	357	1 617 074
Фиксирана лихва	16 605	954 611	59 107	586 394	-	-	1 616 717
Променлива лихва	-	-	-	-	-	-	-

Банкова група ДСК
Консолидиран финансов отчет
за годината, приключваща на 31 декември 2017

Без лихва	-	-	-	-	-	357	357
Кредити и вземания от други клиенти	6 333 626	8 415	28 050	19 624	271 354	122 903	6 783 972
Фиксирана лихва	11 343	8 415	28 050	19 624	271 354	-	338 786
Променлива лихва	6 322 283	-	-	-	-	-	6 322 283
Без лихва	-	-	-	-	-	122 903	122 903
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	84 785	182 800	5 999	143 820	924 034	13 834	1 355 272
Фиксирана лихва	79 032	-	5 947	143 820	924 034	-	1 152 833
Променлива лихва	5 753	182 800	52	-	-	-	188 605
Без лихва	-	-	-	-	-	13 834	13 834
Деривати - отчитане на хеджиране	1 907	-	271	-	-	-	2 178
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	1 907	-	271	-	-	-	2 178
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Нетни вземания по финансов лизинг	146 515	-	-	-	-	-	146 515
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	146 515	-	-	-	-	-	146 515
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Общо лихвочувствителни активи	6 698 445	1 145 907	127 258	798 346	1 306 442	1 806 856	11 883 254
Фиксирана лихва	212 324	963 026	126 528	798 346	1 306 442	-	3 406 666
Променлива лихва	6 486 121	182 881	730	-	-	-	6 669 732
Без лихва	-	-	-	-	-	1 806 856	1 806 856
Депозити от банки	11 401	-	-	-	-	3 366	14 767
Фиксирана лихва	11 239	-	-	-	-	-	11 239
Променлива лихва	162	-	-	-	-	-	162
Без лихва	-	-	-	-	-	3 366	3 366
Деривати държани за търгуване	1 810	334	510	-	-	46 687	49 341
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	1 810	334	510	-	-	-	2 654
Без лихва	-	-	-	-	-	46 687	46 687
Кредити от банки и финансови институции	-	15 518	11 735	21 514	137 067	-	185 834
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	-	15 518	11 735	21 514	137 067	-	185 834
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Депозити от други клиенти	8 140 518	691 721	1 382 240	6 962	21 252	11 442	10 254 135
Фиксирана лихва	1 331 142	691 721	1 382 240	6 962	21 252	-	3 433 317
Променлива лихва	6 809 376	-	-	-	-	-	6 809 376
Без лихва	-	-	-	-	-	11 442	11 442
Деривати - отчитане на хеджиране	1 285	-	274	-	-	-	1 559
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	1 285	-	274	-	-	-	1 559
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Общо лихвочувствителни пасиви	8 155 014	707 573	1 394 759	28 476	158 319	61 495	10 505 636
Фиксирана лихва	1 342 381	691 721	1 382 240	6 962	21 252	-	3 444 556
Променлива лихва	6 812 633	15 852	12 519	21 514	137 067	-	6 999 585
Без лихва	-	-	-	-	-	61 495	61 495

Експозиции към лихвен риск към 31 декември 2016

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Без лихва	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти	26 318	-	-	-	-	2 506 675	2 532 993
Фиксирана лихва	19 672	-	-	-	-	-	19 672
Променлива лихва	6 646	-	-	-	-	-	6 646
Без лихва	-	-	-	-	-	2 506 675	2 506 675
Деривати държани за търгуване	-	-	-	-	-	5 279	5 279
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	-	-	-	-	-	-	-
Без лихва	-	-	-	-	-	5 279	5 279
Финансови активи държани за търгуване	5 875	14 152	45 497	44 102	75 784	1 809	187 219
Фиксирана лихва	5 875	14 152	45 497	44 102	75 784	-	185 410
Променлива лихва	-	-	-	-	-	-	-
Без лихва	-	-	-	-	-	1 809	1 809
Кредити и вземания от банки	87 527	202 233	300	855 145	-	-	1 145 205
Фиксирана лихва	87 527	202 233	300	855 145	-	-	1 145 205
Променлива лихва	-	-	-	-	-	-	-
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Кредити и вземания от други клиенти	5 838 922	8 074	25 361	16 294	319 443	156 276	6 364 370
Фиксирана лихва	2 352	8 074	25 361	16 294	319 443	-	371 524
Променлива лихва	5 836 570	-	-	-	-	-	5 836 570
Без лихва	-	-	-	-	-	156 276	156 276
Нетни вземания по финансов лизинг	126 167	-	-	-	-	-	126 167
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	126 167	-	-	-	-	-	126 167
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	43 133	213 327	54 543	51 994	640 233	10 716	1 013 946
Фиксирана лихва	33 698	38 309	54 440	51 994	640 233	-	818 674
Променлива лихва	9 435	175 018	103	-	-	-	184 556
Без лихва	-	-	-	-	-	10 716	10 716
Общо лихвочувствителни активи	6 127 942	437 786	125 701	967 535	1 035 460	2 680 755	11 375 179
Фиксирана лихва	149 124	262 768	125 598	967 535	1 035 460	-	2 540 485
Променлива лихва	5 978 818	175 018	103	-	-	-	6 153 939
Без лихва	-	-	-	-	-	2 680 755	2 680 755
Депозити от банки	115 050	-	-	-	-	1 795	116 845
Фиксирана лихва	114 995	-	-	-	-	-	114 995
Променлива лихва	55	-	-	-	-	-	55
Без лихва	-	-	-	-	-	1 795	1 795
Деривати държани за търгуване	-	-	-	-	-	27 314	27 314
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	-	-	-	-	-	-	-
Без лихва	-	-	-	-	-	27 314	27 314
Кредити от банки и финансови институции	-	20 150	19 558	31 424	107 571	-	178 703
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	-	20 150	19 558	31 424	107 571	-	178 703
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Депозити от други клиенти	7 591 320	695 489	1 413 237	10 490	10 750	14 171	9 735 457
Фиксирана лихва	1 164 329	695 489	1 413 237	10 490	10 750	-	3 294 295
Променлива лихва	6 426 991	-	-	-	-	-	6 426 991
Без лихва	-	-	-	-	-	14 171	14 171
Общо лихвочувствителни пасиви	7 706 370	715 639	1 432 795	41 914	118 321	43 280	10 058 319
Фиксирана лихва	1 279 324	695 489	1 413 237	10 490	10 750	-	3 409 290
Променлива лихва	6 427 046	20 150	19 558	31 424	107 571	-	6 605 749
Без лихва	-	-	-	-	-	43 280	43 280

Финансовите активи и пасиви в таблицата по-горе са групирани на базата на по-ранната от датата на възможна промяна на лихвения процент или падежната дата.

Управлението на лихвения риск се допълва от наблюдение на чувствителността на финансовите активи и финансовите пасиви към различни лихвени сценарии. Промяна от 200 базисни точки в лихвените равнища към датата на отчета би увеличила (намалила) капитала и печалбите и загубите със сумите в долната таблица. При този анализ се приема, че всички останали променливи и в частност валутните курсове остават непроменени.

	Печалба или загуба		Капитал	
	200 бр увеличение	200 бр намаление	200 бр увеличение	200 бр намаление
<i>Ефект в хиляди лева</i>				
31 декември 2017				
Към 31 декември	(6 127)	6 127	(48 942)	48 942
Средна за периода	(436)	436	(52 871)	52 871
Максимална за периода	7 448	6 127	(46 634)	68 556
Минимална за периода	(6 127)	(7 448)	(68 556)	46 634
31 декември 2016				
Към 31 декември	(15 451)	15 451	(75 156)	75 156
Средна за периода	(8 028)	8 028	(71 728)	71 728
Максимална за периода	2 169	16 375	(64 585)	79 831
Минимална за периода	(16 375)	(2 169)	(79 831)	64 585

(2) *Валутен риск*

Банкова група ДСК е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на Валутен борд в Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран на 1,95583. Тъй като валутата, в която Банкова група ДСК изготвя финансовите си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Политиката по управление на риска цели ограничаване на вероятните загуби от негативните движения на курсовете на чуждестранните валути различни от евро. Банкова група ДСК управлява валутния риск централизирано, спазвайки предварително одобрени от ръководството лимити за открити валутни позиции, стоп-загуба и VaR (Value at Risk). Стратегията на Банковата група е минимизиране на влиянието на измененията на валутните курсове върху финансовите резултати. Информация за нивото на нетната открита валутна позиция се предоставя ежедневно на ръководството. Лимитите за ограничаване на валутния риск се актуализират периодично на база анализ на пазарната информация и вътрешните бизнес потребности на Банковата група.

За измерване на валутния риск на Банковата група се използва VaR модел. Основните характеристики на модела са: параметричен, 99% ниво на достоверност и 1 ден период на задържане. За извеждане на корелационна матрица Банковата група използва исторически

наблюдения за движението на валутните курсове за 251 работни дни и с прилагане на експоненциално изглаждане с $\lambda = 0.94$. За претегляне на наблюденията се използва така наречената методика „Risk Metrics за претегляне на наблюденията“, според която последните изменения участват в модела с по-голяма тежест.

Статистиките на модела за 2017 и 2016 година са както следва:

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Към 31 декември	49	17
Средна за периода	45	26
Максимална за периода	214	160
Минимална за периода	3	1

Моделът VaR има своите ограничения като възможности за загуби с по-голяма честота и в по-голям размер от предвидените. За целта качеството на VaR модела се следи чрез непрекъснатото бек-тестване. За оценка на валутния риск в екстремни ситуации се извършва и стрес-тестване на база на потенциални значителни изменения на валутните курсове.

По отношение на паричните активи и пасиви деноминирани в чуждестранна валута, които не са хеджирани, Банкова група ДСК управлява нетната експозиция като купува и продава чуждестранна валута на спот курсове, когато прецени за подходящо.

(в) Кредитен риск

(1) Стратегии и процеси за управление на кредитния риск

При осъществяването на търговски операции, кредитна и инвестиционна дейност, както и в случаите, в които играе ролята на посредник от името на клиенти или други трети страни и в качеството си на гарант, Банковата група е изложена на кредитен риск.

Кредитният риск, свързан с осъществяването на търговски операции и инвестиционна дейност, се управлява посредством процедурите за управление на контрагентски или клиентски риск, прилагани от Банковата група.

Рискът някоя от страните по договори за дериватни и други финансови инструменти да не бъде в състояние да посрещне своите задължения се следи текущо. С цел управление нивото на кредитния риск, Банковата група работи с контрагенти, с приемлив за нея кредитен рейтинг. Създадена е и се прилага система от контрагентски лимити.

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

Банкова група ДСК
Консолидиран финансов отчет
за годината, приключваща на 31 декември 2017

	Кредити и вземания от други клиенти		Кредити и вземания от банки, включително от Централната банка		Инвестиции в ценни книги, инвестиции в асоциирани дружества, финансови активи държани за търговия и нетъргуеми деривати		Задбалансови ангажименти	
	31 дек. 2017	31 дек. 2016	31 дек. 2017	31 дек. 2016	31 дек. 2017	31 дек. 2016	31 дек. 2017	31 дек. 2016
<i>В хиляди лева</i>								
Балансова стойност	6 783 972	6 364 370	2 908 770	3 343 008	1 647 956	1 209 209		
Условни ангажименти							1 534 576	1 311 557

Основният кредитен риск, на който е изложена Банковата група, възниква вследствие на предоставените кредити и аванси на клиенти. Същевременно Банковата група е изложена на кредитен риск, отразяван задбалансово, в резултат на сключените споразумения за предоставяне на кредити (когато все още не са усвоени) и издаване на гаранции и акредитиви. С цел ограничаване на този риск Банковата група прилага система за определяне на клиентски лимити, като всяко поемане на риск се одобрява от лица или от колективен орган, имащи компетенциите да одобрят съответната обща експозиция към клиента или групата, към която той принадлежи. Поеманите рискове зависят от оценката на клиента или на конкретната сделка посредством преобладаващо прилагане на статистически модели за оценка.

Кредити и вземания от банки и от други клиенти – необезценени

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2017		31-декември-2016	
	брутна стойност	нетна стойност	брутна стойност	нетна стойност
От банки				
Без просрочие	2 908 770	2 908 770	3 343 008	3 343 008
	2 908 770	2 908 770	3 343 008	3 343 008
От други клиенти				
Без просрочие	5 866 970	5 787 193	5 458 658	5 384 070
Просрочени до 30 дни	332 131	327 088	337 641	332 975
	6 199 101	6 114 281	5 796 299	5 717 045
Общо	9 107 871	9 023 051	9 139 307	9 060 053

Кредити и вземания от банки и други клиенти - обезценени

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2017		31-декември-2016	
	брутна стойност	нетна стойност	брутна стойност	нетна стойност
От други клиенти				
Без просрочие	357 317	268 831	297 187	205 270
Просрочени до 30 дни	162 526	129 614	170 924	131 173
Просрочени от 31 до 60 дни	95 507	79 602	98 130	79 869
Просрочени от 61 до 90 дни	65 121	53 483	66 290	53 621
Просрочени над 90 дни	<u>684 369</u>	<u>138 161</u>	<u>830 919</u>	<u>177 392</u>
Общо	<u>1 364 840</u>	<u>669 691</u>	<u>1 463 450</u>	<u>647 325</u>
в т.ч. обезценени поради:				
Финансова нестабилност	<u>444 774</u>	<u>252 946</u>	<u>352 639</u>	<u>187 143</u>

Политиката на Банкова група ДСК изисква преди отпускане на одобрените кредити, клиентите да осигурят изискваните от нея обезпечения и да изпълнят поставените предварителни условия. Банковите гаранции и акредитиви са също обект на предварително проучване. В договорите за поемане на риск се уточняват параметрите на отделните сделки (размер, срок, предварителни условия, цена и др.). Размерът на предоставените обезпечения обикновено възлиза на минимум 100 % от сумата на главницата и едногодишната лихва, като по-високият риск се съпътства от изисквания за по-висока степен на обезпеченост и/или изисквания за предоставяне на по-ликвидни обезпечения. По-ниска степен на обезпеченост се допуска само за клиенти с нисък риск или при споделяне на риска с приемлив за Групата гарант (напр. Национален гаранционен фонд).

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Процент от експозицията по споразумение, изискващо обезпечение	
		2017	2016
Вземания от банки и други финансови институции			
Споразумения по репо - сделки	Търгуеми ценни книжа	над 90	над 90
Кредити и вземания от банки	Няма	-	-
Кредити на физически лица			
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	100	100
Потребителско кредитиране	Ипотека, парични и други обезпечения*	100	100
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредити на корпоративни клиенти			
Кредитиране на корпоративни клиенти	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, парични, финансови и други обезпечения*	100	100
	Гарантирани по схеми на НГФ	100	100

* Към други обезпечения се включват: запис на заповед; поръчителство; залог на вземане по трудови, граждански и други приравнени към тях договори; залог на вземане по сметки и застраховка „Живот“.

В таблицата по-долу са представени обезпеченията, държани срещу необезценени кредити и вземания от банки и други клиенти, по справедлива стойност определена съгласно действащата политика на Групата до размера на кредитите.

Обезпечения, държани срещу необезценени кредити и вземания, от банки и други клиенти

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2017	31-декември-2016
Кредити и вземания без просрочие		
Ипотека	2 258 649	2 026 169
Парично обезпечение	17 987	10 947
Държавни ценни книжа	859 472	935 198
Други обезпечения	3 024 027	2 916 875
	6 160 135	5 889 189
Просрочени кредити и вземания		
Ипотека	138 219	138 386
Парично обезпечение	387	336
Други обезпечения	167 429	175 956
	306 035	314 678
Общо	6 466 170	6 203 867

В таблицата по-долу са представени обезпеченията, държани срещу обезценени кредити и вземания, от банки и други клиенти, по справедлива стойност определена съгласно действащата политика на Групата до размера на кредитите.

Обезпечения, държани срещу обезценени кредити и вземания, от банки и други клиенти

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2017	31-декември-2016
Ипотека	490 771	515 789
Парично обезпечение	368	184
Други обезпечения	634 397	670 481
Общо	1 125 536	1 186 454

В таблицата по-долу са представени общо обезпеченията, държани срещу необезценени и обезценени кредити и вземания, от банки и други клиенти, по справедлива стойност определена съгласно действаща политика на Групата до размера на кредитите, както и размера на кредитите предоставени от Групата без обезпечение.

Кредити и вземания от банки и от други клиенти, представени по вид обезпечение

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Обезпечени с ипотека	2 887 639	2 680 344
Парично обезпечение	18 742	11 467
Държавни ценни книжа	859 472	935 198
Други обезпечения*	3 825 853	3 763 312
Без обезпечение	2 881 005	3 212 436
Общо	10 472 711	10 602 757

* Други обезпечения включват, вещни обезпечения, гаранции от кредитни институции, залог на вземания и лични гаранции по кредити.

В числото на кредити и вземания от банки и обезпеченията по тях са и вземанията по сделки за обратна продажба/обратно изкупуване на ценни книжа (репо - сделки). В таблицата по-долу са представени балансовата стойност на репо - сделките и справедливата стойност на държаните по тях обезпечения.

Споразумения по репо – сделки

	31-декември-2017		31-декември-2016	
	балансирана стойност	стойност на обезпечение	балансирана стойност	стойност на обезпечение
<i>В хиляди лева</i>				
Вземания от банки	873 692	859 472	946 608	935 198
Общо	873 692	859 472	946 608	935 198

Жилищно ипотечно кредитиране

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции от жилищни и ипотечни кредити към физически лица, в зависимост от коефициента Loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредита към пазарната стойност на обезпечението. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиване и реализация на обезпечението.

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Loan to value (LTV) коефициент, изчислен на база на пазарна стойност		
LTV ≤ 50 %	407 811	370 550
50 % < LTV ≤ 70 %	640 935	597 203
70 % < LTV ≤ 90 %	675 800	621 924
90 % < LTV ≤ 100 %	128 812	103 931
100 % < LTV	276 474	438 550
Общо	2 129 832	2 132 158

Към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г. поетите ангажименти по жилищни и ипотечни кредити са незначителни, поради което не се изчислява коефициент за ангажиментите.

Банкова група ДСК предоставя кредити след анализ на кредитоспособността на клиента. Политиката на Банковата група е да поема риск към клиенти само след внимателен анализ на присъщите рискове. Целта е да се кредитират само клиенти, за които се очаква да са в състояние през живота на кредита да генерират достатъчен паричен поток, за обслужването на задължението. Обезпеченията се приемат като втори възможен изход, но основно водещи са способностите на клиента да обслужва експозицията. Когато Банковата група приема вещни или финансови обезпечения, тя се стреми стойността на тези обезпечения да покрива напълно размера на главницата и едногодишните добавки към него. С изключение на случаите в които лични гаранции се предоставят само като комфортен фактор, при приемането на лични гаранции, се извършва анализ на способността на лицата, предоставящи такива обезпечения, да обслужват съответното задължение.

Рискът от неизпълнение се следи текущо и за вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Банковата група изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително реструктуриране на дълга.

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „реструктурираните кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на влошаване на финансовото състояние на длъжника, поради което Банковата група е направила отстъпки, съгласявайки се на срокове и условия, които са по-благоприятни за длъжниците от първоначално договорените, които не би приела при други обстоятелства.

Реструктурирани кредити

Вид на реструктурирането	31-декември-2017		31-декември-2016	
	отчетна стойност	обезценка	отчетна стойност	обезценка
<i>В хиляди лева</i>				
Жилищно кредитиране на физически лица				
Комбинация	1 774	768	1 797	835
Консолидиране на дълг с ипотека	7 910	1 215	9 408	1 902
Други	193 580	37 790	221 131	50 578
Удължаване	13 262	6 935	19 738	11 213
Гратисен период	87 563	41 060	129 116	69 529
Потребителско кредитиране на физически лица				
Комбинация	2 497	1 065	1 429	704
Консолидиране на дълг с ипотека	48 179	22 252	38 170	16 251
Други	124 978	63 920	120 089	58 326
Удължаване	7 638	3 909	7 350	3 808
Гратисен период	25 241	14 965	22 979	13 605
Кредитиране на корпоративни клиенти				
Комбинация	5 790	5 752	5 892	5 786
Консолидиране на дълг с ипотека	1 001	611	1 261	786
Други	85 324	70 124	131 587	99 938
Удължаване	40 336	16 576	49 465	21 167
Гратисен период	1 725	1 114	3 379	2 349
Общо	646 798	288 056	762 791	356 777

Банкова група ДСК прилага вътрешни системи и методики, които да ѝ позволят да се концентрира върху сделки и клиенти, от които се очаква да генерират печалба през целия живот на експозицията. Важна роля при преценката за очакваната печалба играят калкулациите за вероятността от настъпване на неизпълнение.

Качество на непросрочени и необезценени кредити и вземания от други клиенти

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2017	31-декември-2016
Вероятност от неизпълнение (PD)		
PD ≤ 0.01	2 733 465	2 550 099
0.01 < PD ≤ 0.05	2 208 273	2 058 265
0.05 < PD ≤ 0.10	550 967	519 378
0.10 < PD ≤ 0.20	186 906	135 955
0.20 < PD ≤ 0.30	8 050	8 944
0.30 < PD ≤ 0.50	3 316	23 691
0.50 < PD	12 710	16 435
без изчислена вероятност	<u>163 283</u>	<u>145 891</u>
Общо	<u>5 866 970</u>	<u>5 458 658</u>

Банкова група ДСК диверсифицира поетите кредитни рискове посредством прилагане на система за ограничаване на отрасловите рискове. Системата се базира на методика, която отчита историческите данни за развитието на съответните отрасли на икономиката. Въпреки това, методиката за определяне на отрасловите лимити предвижда горен праг на максималния дял от общия планиран фирмен портфейл, който може да бъде допуснат като поет риск в даден отрасъл. Това ограничава риска от концентрация. Достигането на така определения максимален дял води до прилагане на по-рестриктивни изисквания при поемането на риск (вкл. по-високо ниво на одобрение) или до ограничаване на кредитирането в съответния отрасъл.

Експозиции по сектори на икономиката

	Кредити и вземания от кленти		Кредити и вземания от банки		Инвестиции в ценни книги, финансови активи държани за търговия и нетъргуеми деривати	
	31 дек. 2017	31 дек. 2016	31 дек. 2017	31 дек. 2016	31 дек. 2017	31 дек. 2016
<i>В хиляди лева</i>						
Държава	-	-	-	-	1 440 258	1 013 622
Бюджетни предприятия	6 030	7 527	-	-	-	-
Международни банки за развитие			-	-	-	-
Банков, включително от Централната банка			2 908 770	3 343 008	186 502	179 963
Промисленост	875 403	783 841	-	-	131	-
Строителство	152 855	171 372	-	-	-	-
Селско и горско стопанство	215 421	159 865	-	-	-	-
Транспорт и съобщения	61 227	46 090	-	-	1 402	-
Търговия и услуги	616 254	651 930	-	-	-	-
Хотели и обществено хранене	191 882	123 867	-	-	122	-
Финанси, кредит и застраховки	23 938	10 838	-	-	-	190
Операции с недвижимо имущество	425 552	359 733	-	-	-	-
Други индустриални сектори	145 495	173 354	-	-	867	144
Частни лица	4 849 884	4 771 332	-	-	-	-
Портфолио от капиталови инвестиции	-	-	-	-	15 957	12 525
Общо	<u>7 563 941</u>	<u>7 259 749</u>	<u>2 908 770</u>	<u>3 343 008</u>	<u>1 645 239</u>	<u>1 206 444</u>
Обезценка за несъбираемост	(779 969)	(895 379)	-	-	-	-
Общо	<u>6 783 972</u>	<u>6 364 370</u>	<u>2 908 770</u>	<u>3 343 008</u>	<u>1 645 239</u>	<u>1 206 444</u>
Географски анализ						
Европа	6 775 890	6 362 868	2 903 526	3 338 833	1 640 385	1 201 982
Азия	1 902	1 424	371	38	-	-
Африка	582	43	-	-	-	-
Австралия	228	-	-	-	-	-
Северна Америка	5 283	4	4 873	4 137	4 854	4 462
Южна Америка	87	31	-	-	-	-
Общо	<u>6 783 972</u>	<u>6 364 370</u>	<u>2 908 770</u>	<u>3 343 008</u>	<u>1 645 239</u>	<u>1 206 444</u>

Групата държи активи в търговски портфейл, включително дериватни активи, с цел управление на риска. В таблицата по-долу е представен анализ на кредитното качество на максималната кредитна експозиция, базиран на рейтингите на рейтингова агенция Moody's:

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2017	31-декември-2016
Правителствени облигации		
оценени с Аaa	4 854	-
оценени с А2	30 062	-
оценени с Вaa2	208 172	185 410
оценени с Вa2	38 532	-
Други нелихвени ценни книжа		
без оценка	2 123	1 809
Справедлива стойност на деривати		
кредитни институции	1 524	4 945
други контрагенти	2 522	334
Общо	<u>287 789</u>	<u>192 498</u>

В таблиците по-долу са посочени активите в търговски портфейл и инвестициите на Банковата група по матуритет и страна на регистрация на емитента.

Матуритетна структура на инвестициите по държава на емитента към 31 декември 2017

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без матуритет	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
Финансови активи държани за търгуване							
<i>Държавни ценни книжа</i>							
България	89 188	369	12 979	71 736	33 900	-	208 172
Полша	-	111	192	29 758	-	-	30 061
САЩ	-	-	9	4 846	-	-	4 855
Хърватия	-	-	20 766	17 766	-	-	38 532
<i>Деривати</i>							
България	138	-	686	35	1 800	-	2 659
Холандия	44	-	-	-	-	-	44
Унгария	57	416	-	277	593	-	1 343
<i>Корпоративни капиталови инструменти с нефиксирана доходност</i>							
България	-	-	-	-	-	2 123	2 123
Общо	89 427	896	34 632	124 418	36 293	2 123	287 789
Инвестиции							
<i>Инвестиции на разположение за продажба</i>							
<i>Държавни ценни книжа</i>							
България	80 153	4 664	-	386 222	94 562	-	565 601
Унгария	2 152	870	78	170 673	20 238	-	194 011
Полша	288	-	413	-	72 346	-	73 047
Румъния	-	1 394	1 079	59 168	111 370	-	173 011
Испания	-	-	701	-	107 902	-	108 603
Словения	-	-	270	-	37 585	-	37 855
<i>Корпоративни капиталови инструменти с нефиксирана доходност</i>							
България	-	-	-	-	-	8 110	8 110
САЩ	-	-	-	-	-	5 643	5 643
Белгия	-	-	-	-	-	81	81
<i>Корпоративни дългови инструменти</i>							
Унгария	-	770	-	-	182 030	-	182 800
Общо	82 593	7 698	2 541	616 063	626 033	13 834	1 348 762
<i>Инвестиции държани до падеж</i>							
<i>Държавни ценни книжа</i>							
България	3	-	5 999	508	-	-	6 510
Общо	3	-	5 999	508	-	-	6 510
Общо активи	172 023	8 594	43 172	740 989	662 326	15 957	1 643 061

Матуритетна структура на инвестициите по държава на емитента към 31 декември 2016

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години	Без матуритет	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
Финансови активи							
държани за							
търгуване							
<i>Държавни ценни книжа</i>							
България	6 721	14 553	45 614	81 188	37 334	-	185 410
<i>Деривати</i>							
България	307	-	-	59	-	-	366
Великобритания	153	-	-	-	-	-	153
Холандия	158	-	-	-	-	-	158
Унгария	3 765	252	161	424	-	-	4 602
<i>Корпоративни капиталови инструменти с нефиксирана доходност</i>							
България	-	-	-	-	-	1 809	1 809
Общо	11 104	14 805	45 775	81 671	37 334	1 809	192 498
Инвестиции							
<i>Инвестиции на разположение за продажба</i>							
<i>Държавни ценни книжа</i>							
България	35 176	42 946	54 440	192 734	295 027	-	620 323
Унгария	2 448	990	-	197 472	-	-	200 910
<i>Корпоративни капиталови инструменти с нефиксирана доходност</i>							
България	-	-	-	-	-	6 173	6 173
САЩ	-	-	-	-	-	4 462	4 462
Белгия	-	-	-	-	-	81	81
<i>Корпоративни дългови инструменти</i>							
Унгария	-	775	-	-	174 243	-	175 018
Общо	37 624	44 711	54 440	390 206	469 270	10 716	1 006 967
<i>Инвестиции държани до падеж</i>							
<i>Държавни ценни книжа</i>							
България	4	-	144	6 831	-	-	6 979
Общо	4	-	144	6 831	-	-	6 979
Общо активи	48 732	59 516	100 359	478 708	506 604	12 525	1 206 444

(2) *Структура и функции на звената по управление на кредитния риск*

Управлението на кредитния риск в Банкова група ДСК се извършва от независима от бизнес звената структура, управлявана от Изпълнителен директор. Различните функции по управление на кредитния риск се изпълняват от следните звена:

- § Управление „Одобряване на корпоративни кредити” (с функции, свързани с одобряване на корпоративни кредитни експозиции);
- § Дирекция „Анализ и одобрение” (с функции, свързани с управление на процесите по централизирано одобрение на всички видове кредити на граждани и одобрение на оценки и преоценки на жилищни имоти);

- § Управление „Политика на кредитния риск и управление на портфейла” (с функции, свързани с изготвянето и валидирането на модели за оценка на кредитния риск, анализ на кредитния портфейл, изготвяне на методики, отчетност във връзка с кредитния портфейл);
- § Управление „Проблемни кредити” (с функции по организация и координиране на дейността и извършване на действия по управление на проблемните кредити);
- § Дирекция „Кредитен мониторинг” (с функции, свързани с осъществяването на текущ мониторинг на фирмени клиенти);
- § Дирекция „Контрол и администрация на кредитни сделки на бизнес клиенти” (с функции, свързани с осъществяването на контрол върху усвояването на кредити от фирмени клиенти);
- § Дирекция „Недвижими имоти“ (с функции по осъществяването на политиката на Банката по продажба на имоти, обезпечения по проблемни кредити и управление на придобити от проблемни кредити имоти);
- § Дирекция „Управление на операционния, пазарния и контрагентски риск“ (с функции по осъществяването на политиката на Банката по управление на риска от контрагенти, управление на пазарния риск и управление на операционния риск).

(3) *Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска - модели за оценка на кредитния риск*

При оценката на кредитния риск по дадена сделка, Банкова група ДСК използва статистически и/или експертни модели за оценка на платежоготовността, и/или платежоспособността на клиента, като по този начин осигурява общ стандарт за анализ на кредитния риск. На база на резултата от прилагането на тези модели клиентът или сделката се класифицира в определена група към предварително дефинирана система от риск категории/зони.

Моделите за оценка на кредитния риск в Банкова група ДСК са разработени като е взета предвид спецификата на всеки отделен клиентски сегмент, като се прилагат предимно статистически подходи при разработването им. За отделни клиентски сегменти, където липсва достатъчно история и/или обеми, Групата използва експертни модели за оценка. Отговорността за разработване и усъвършенстване на моделите е на направление „Управление на риска”, работещо независимо от бизнес направленията.

Статистическите модели, разработвани вътрешно и прилагани в Банкова група ДСК в процеса по управление на кредитния риск към настоящия момент са три типа:

§ *Модели за оценка на риска при кандидатстване за кредит (Application PD модели)*

Целта на Application PD модела е да осигури средство за надеждно предвиждане на бъдещото обслужване на кредита, базирано на количествено измерима оценка на риска при кандидатстването за кредит. Application PD моделът използва като входящи променливи данни за клиентите при кандидатстване за кредит, като клиентски демографски данни, трудов стаж и банкова история за клиенти физически лица или данни от финансовите отчети за фирмени клиенти, спазвайки изискването всички клиентски параметри да са налични към момента на кандидатстване за кредит.

Калкулираната стойност на PD изразява вероятността от настъпване на неизпълнение в процент от 0 % до 100 % в рамките на 12 месеца от одобрението на кредита.

Application PD модели се използват за оценка на вероятността от неизпълнение при кандидатстване за кредит в следните клиентски сегменти:

- Граждани, кандидатстващи за масови продукти в банкирането на дребно – кредити, обезпечени с ипотека върху недвижим имот, револвиращи, потребителски и стокови кредити;
- Бизнес клиенти в банкирането на дребно (стандартни МСП);
- Корпоративни клиенти - нестандартни малки и средни предприятия (нестандартни МСП) и корпоративни фирмени клиенти.

§ Поведенчески модел (Behavioural PD модел)

Целта на поведенческия модел е да осигури надеждно средство за предвиждане на бъдещото обслужване на кредита, основана на поведението на клиента по отношение на ползвани банкови продукти и обслужване на кредитни задължения.

На база на калкулираната стойност на PD, която изразява вероятността от неизпълнение в процент от 0 % до 100 % в рамките на период от 12 месеца от дата на калкулацията, клиентите се класифицират в предварително дефинирани рискови категории (пулове).

Предназначението на поведенческия модел е да служи като средство за текущ анализ на бъдещата вероятност от неизпълнение на ниво портфейл, както и за идентификация на ранни предупредителни сигнали.

Поведенчески модели са разработени за клиентски сегмент граждани, използващи масови продукти в банкирането на дребно – кредити, обезпечени с ипотека върху недвижим имот, револвиращи и потребителски кредити. Групата прилага този тип модели при управление на кредитния си портфейл.

§ Модели за подпомагане на събирането на проблемни кредити (Collection модели)

Целта на модела е да разграничи проблемните кредити, при които забавеното предприемане на действия е вероятно да доведе до последващо влошаване на експозицията на Групата. Когато въз основа на модела за отделните експозиции се изчисли висока вероятност от влошаване, Групата предприема действията по събиране приоритетно с цел минимизиране на рисковете.

Експертният модел за оценка на кредитния риск на клиенти, кандидатстващи за кредит, се базира на експертни предвиждания, по отношение на използвани параметри, теглови коефициенти и граница на отказ. В резултат на това се изгражда матрица, осигуряваща базата за класифициране на клиентите в определени риск групи/зони. Експертни модели се използват тогава, когато не е възможно да се разработи статистически модел поради недостатъчен обем информация за анализ (незначителен брой транзакции или случаи на неизпълнение), както и при въвеждане на нов продукт или обособяване на нов клиентски сегмент.

Експертни модели за оценка на кредитния риск са разработени за сегмент "общини", сегмент "предприятия от публичния сектор" и сегмент "специализирано финансиране", като последният е разработен от Банка ОТП и е валиден за всички банки от групата на Банка ОТП.

Моделите за оценка на кредитния риск са обект на периодичен преглед и се актуализират текущо.

(г) Операционен риск

Операционният риск е рискът загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, лица и системи, или поради външни събития, като включва в себе си и правен риск.

Управлението на операционния риск в Банкова група ДСК се координира от Комитет за управление на операционния риск (КУОР), който е постоянен консултативен орган, подчинен на Управителния съвет (УС) на Банка ДСК и в него вземат участие ръководителите на основните самостоятелни звена от Централно управление. Заседанията се провеждат след края на всяко тримесечие на текущата година, като на тях се предоставя за разглеждане отчет за нивото на операционния риск и се планират мерките за ограничаване/елиминиране на последиците от операционните рискове, идентифицирани през изминалото тримесечие. Основен акцент в работата на КУОР е превенцията на операционните рискове, чрез прилагане на комплексен подход за ограничаване на предпоставките, водещи до възникване на операционни събития.

Отговорността за развитието на системата за управление на операционния риск е възложена на Дирекция „Управление на операционния, пазарния и контрагентски риск“, която е част от независимо от бизнес звената направление „Управление на риска“. Направлението се ръководи от ресорен Изпълнителен директор на Банка ДСК.

Групата има изградена система за управление на операционния риск чрез събиране на данни за операционни събития и ръководството е периодично информирано за нивото на операционния риск. Системата е базирана на така наречените риск отговорни лица - служители на мениджърски позиции в Централно управление, клоновата мрежа и дружествата от Групата, отговарящи за управлението на операционния риск в техните звена, съгласно възприетия децентрализиран подход за управление на операционния риск в Банкова група ОТП.

Потенциалните рискове се разглеждат като част от бизнес процесите, затова са обект на идентификация в самооценките на звената на Групата, като класификацията им се извършва ежегодно на базата на стандартизирана таксономия на операционните рискове.

Преди внедряването на нов процес, система или дейност тя трябва да се анализира и оцени от гледна точка на операционния риск. Оценката се подготвя от звеното, което извършва промяната и се изпраща на Дирекция „Управление на операционния, пазарния и контрагентски риск“ за последваща оценка и анализ. За изготвяне на оценката се използват формите за самооценка на риска. При внедряване на ИТ системи, оценката се прави от звеното/звената, които са дефинирали бизнес изискванията за разработката.

Допълнително, действителното ниво на операционния риск се следи, посредством прилагането на система от ключови рискови индикатори, които обхващат основните рискови фактори, които могат да доведат до възникване на значими операционни загуби и прекъсвания на критични за Групата бизнес процеси.

Методологията за идентификация на потенциалните рискове е базирана на децентрализирана оценка, извършвана от различните звена, ползващи методологическа подкрепа от Дирекция „Управление на операционния, пазарния и контрагентски риск“. Като част от този процес се изготвят и т.н. сценарийни анализи, имащи за цел да оценят потенциалните ефекти върху финансовото състояние на Банката и протичащите в нея процеси, при определена промяна на рискови фактори, свързани с вероятно за настъпване събитие с катастрофални последици.

Разработена е и се прилага методология за извършване на стрес тестове, базирана на Монте Карло симулации, с чиято помощ се прави оценка за достатъчността на заделения капитал за операционен риск на Банкова група ДСК.

Разработените правила и процедури за проследяване и оценка на операционния риск са в съответствие с европейското и национално законодателство, стандартите на Банкова група ОТП и съществуващите най-добри банкови практики в областта на управлението на операционния риск.

Управлението на операционния риск включва дейности като идентифициране, регистриране на операционните събития, измерване на размера на щетите за Групата и определяне на необходимия капитал за покриване на риска от евентуална загуба. В Групата към настоящия момент изложеността към операционен риск се следи по вид на рисковите събития и по отделни групи дейности.

Банковата група разполага с „План за реакция при непредвидени обстоятелства и за непрекъсване на дейността“, чиято цел е осигуряване възстановяването на най-важните процеси до предварително определени от бизнес потребностите ѝ нива.

Системата за управление на операционния риск е обект на регулярни проверки от страна на Управление „Банков надзор“ на БНБ, Управление „Вътрешен контрол и одит“ на Банка ДСК и специализирани одити, инициирани и осъществени по програма на Банка ОТП. За 2017 година оценката от всички одити е, че Групата има създадена организация, процедури и контролни механизми за управление на операционния риск. Те са адекватни на обема на дейността и непрекъснато променящата се среда и развитие на Групата.

Съвместно решение на Унгарската централна банка и Българска народна банка за прилагане на усъвършенствани модели за изчисляване на регулаторния капитал за операционен риск от Банка ДСК на индивидуална и на консолидирана основа като част от Банкова група ОТП е в сила от 31.03.2014 година.

През 2017 година няма регистрирани операционни събития, които потенциално биха застрашили дейността на Групата.

(д) Управление на капитала

Регулаторните изисквания за капитал на Банкова група ДСК се базират на разпоредбите на CRD IV.

(1) Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Банковата група се състои от следните елементи:

- ⟨ Капитал от първи ред (цялата сума се класифицира като базов собствен капитал от първи ред), който се състои от емитиран капитал, премийни резерви и общи резерви намалени със следните отбиви – положителна репутация, нематериални активи и други регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Групата, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.
- ⟨ Капитал от втори ред: резервите от преценка на недвижимите имоти, използвани за банкова дейност, намалени с регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Групата, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.

CRD IV определя обхвата на дружествата, подлежащи на надзорна консолидация.

- ⟨ Консолидирани по метода на пълна консолидация са: група ДСК Лизинг, ДСК Управление на активи АД, ПОК ДСК Родина АД, ДСК Мобайл ЕАД, ОТП Факторинг България ЕАД, Проектна Компания Комплекс Баня ЕООД, ДСК Турс ЕООД и неговото дъщерно дружество ДСК Транс Секюрити ЕАД, извършващо спомагателна дейност по смисъла на Закона за кредитните институции, е също напълно консолидирано.
- ⟨ Консолидирано по метода на собствения капитал е асоциираното Дружество за касови услуги АД.

Банковата група изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи за кредитен,

пазарен и операционен риск. Адекватността на първичния капитал е процентното съотношение между капитала от първи ред и рисково-претеглените активи. Отношението на общата капиталова адекватност, включително изискванията за буфери, не може да бъде по-малко от 13,5 %, а на адекватността на първичния капитал – по-малко от 11,5 %.

(2) *Капиталови показатели*

Собствен капитал (капиталова база)

	Базел III 2017	Базел III 2016
<i>В хиляди лева</i>		
Базов собствен капитал от първи ред		
Изплатени капиталови инструменти	153 984	153 984
Резерви	982 208	982 208
Неконтролиращо участие	-	-
" " "		
<		
Нематериални активи	(41 422)	(43 741)
Репутация, осчетоводена като нематериален актив	(1 175)	(1 175)
Натрупан друг всеобхватен доход	100 862	45 389
Инструменти на базовия собствен капитал от първи ред на предприятия от финансовия сектор, когато институцията няма значителни инвестиции	(2 610)	-
Инструменти на собствения капитал на предприятия от финансовия сектор, когато институцията няма значителни инвестиции	(6 823)	(12 270)
Допълнителни приспадания от базовия собствен капитал от първи ред (за специфичен кредитен риск)	(11 848)	-
	1 173 176	1 124 395
Капитал от втори ред		
Натрупан друг всеобхватен доход	27 416	39 967
" " "		
Инструменти на базовия собствен капитал от първи ред на предприятия от финансовия сектор, когато институцията няма значителни инвестиции	(290)	-
Инструменти на капитала от втори ред на предприятия от финансовия сектор, когато институцията няма значителни инвестиции	(61 402)	(49 081)
	(34 276)	(9 114)
Собствен капитал	1 138 900	1 115 281
Капиталови съотношения		
	31-декември- 2017	31-декември- 2016
Отношение на обща капиталова адекватност	17.12%	17.55%
Отношение на адекватност на капитала от първи ред	17.12%	17.55%

Политиката на Банкова група ДСК по управление и разпределение на капитала се определя от Управителния съвет на Банката. Разпределението на капитала между различните операции и дейности има за задача да оптимизира доходността от алокирания капитал. Процесът се осъществява под ръководството на Комитета за управление на активите и пасивите, като се прави преглед на нивата на поетия от Банковата група кредитен, пазарен и операционен риск. Съвместно с Банка ОТП Унгария, в процеса на планиране на капитала на групата, се извършва вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, като се преценява необходимостта от увеличение на регулаторния капитал.

Във връзка с прилагане на международната регулаторна рамка Базел III последователно се въвеждат допълнителни капиталови буфери. Целта е да се осигуряват допълнителни средства за възстановяване и реструктуриране на банките в условията на криза, както и да се запазят натрупаните до момента капиталови резерви, за предотвратяване или намаляване ефекта от дългосрочни нециклични или макропруденциални рискове, които биха могли да предизвикат смущения във финансовата система като цяло.

Спазвайки разпоредбите на Наредба 8 на Българска народна банка, Банковата група поддържа предпазен капиталов буфер от базовия собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от сумата на общата рискова експозиция. Със същата наредба Българска народна банка въвежда изискване за определяне на капиталов буфер за системен риск. През 2017 г. буферът е в размер на 3% от рисково претеглените експозиции. Банковата група поддържа специфичен за нея антицикличен капиталов буфер. Определянето на буфера зависи от нивото на референтния индикатор, който БНБ обявява всяко тримесечие. Нивото на антицикличния капиталов буфер за 2017 г., определен от БНБ е 0% и специфичният за Банковата група антицикличен капиталов буфер за 2017 г. е 0%.

Съгласно съвместно решение на Българска народна банка и Централната банка на Унгария, Банка ДСК ЕАД следва да поддържа допълнително капиталово изискване в размер на 1,12 % за 2017 г. (0,41 % за 2016 г.) в резултат на извършен надзорен преглед и оценка.

(е) Определяне на справедлива стойност

Определянето на справедливата стойност на финансови активи и пасиви, за които не са налични наблюдаеми пазарни цени изисква използване на техники за оценка, както е описано в счетоводната политика. За финансови инструменти, които се търгуват рядко и за които липсва прозрачност на ценовите равнища, справедливата стойност е по-малко обективна и изисква известна преценка в зависимост от ликвидност, концентрация, несигурност на пазарните фактори, ценови предположения и други рискове, които оказват влияние на съответния инструмент. Виж също „Оценка на финансови инструменти“ по-долу.

(1) Оценка на финансови инструменти

Групата оценява справедлива стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия от методи, която отразява значимостта на факторите, използвани за определяне на справедлива стойност:

- § Ниво 1: обявени пазарни котировки (некоригирани) на активни пазари за сходни инструменти;
- § Ниво 2: оценъчни техники на финансови инструменти, които са базирани на пазарни данни или директно (т.е. като котирани цени) или индиректно (т.е. получени от цени). В тази категория се включват инструменти, оценени чрез използване на: котирани пазарни цени на активен пазар за подобни инструменти; котирани цени за идентични или подобни инструменти на пазар, който се приема за по-малко активен; или други оценъчни техники, при които всички значими входни данни са директно или индиректно наблюдаеми от пазарни данни;
- § Ниво 3: оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация. В допълнение в това ниво се включват и капиталови инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия както и участия оценени по цена на придобиване, за които няма надеждна пазарна оценка.

Справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари и за които има достъпна пазарна информация, са основани на обявени пазарни цени или цени на затваряне. Използването на реални пазарни цени и информация намалява необходимостта от управленска преценка и предположения, както и несигурността, свързана с определянето на справедливи стойности. Наличността на реални пазарни цени и информация варира в зависимост от продуктите и пазарите и се променя, въз основа на специфичните събития и общите условия на финансовите пазари. За част от останалите финансови инструменти (Ниво 2) Групата определя справедливите стойности, използвайки техника на оценяване, базирана на нетна настояща стойност. Изчисляването на нетната настояща стойност се извършва с пазарни криви за доходност и кредитни спредове, където е необходимо, за съответния инструмент. Целта на техниките на оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената на финансовия инструмент на отчетната дата, която би била определена от преки участници на пазара. За капиталовите инвестиции, за които няма наблюдаеми пазарни цени (Ниво 3), Групата приема, че справедливата стойност е цената на придобиване.

Групата има установена контролна среда по отношение на оценяване на справедливи стойности. Справедливите стойности на финансовите инструменти се определят от независимо от фронт офис звено за контрол на пазарния риск и риска от контрагенти. Специфичните контроли включват: проверка на реалната ценова информация и извършване на повторна оценка чрез използване на модели на оценяване; процес на преглед и одобрение на нови модели и промени в модели, включващи измерване и бек-тестване на модели базирани на реални пазарни сделки; анализ и изследване на съществени ежедневни движения в резултат на преценки; преглед на съществени входни данни, които не се наблюдават на пазара.

Таблицата по-долу анализира финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност по модели на оценка.

Банкова група ДСК
Консолидиран финансов отчет
за годината, приключваща на 31 декември 2017

	Ниво 1: Обявени пазарни цени на активни пазари	Ниво 2: Оценъчни техники – с помощта на наблюдаеми входни данни	Ниво 3: Оценъчни техники – без наличие на наблюдаеми входни данни	Общо
--	---	--	--	-------------

В хиляди лева

31-декември-2017

Активи

Финансови активи, държани за търгуване	283 743	4 046	-	287 789
в т.ч. деривати	-	4 046	-	4 046
Инвестиции на разположение за продажба	1 329 686	5 535	13 272	1 348 493
Деривати - отчитане на хеджиране	-	2 178	-	2 178
Общо	1 613 429	11 759	13 272	1 638 460

Пасиви

Деривати държани за търгуване	-	49 341	-	49 341
Деривати - отчитане на хеджиране	-	1 559	-	1 559
Общо	-	50 900	-	50 900

31-декември-2016

Активи

Финансови активи, държани за търгуване	187 219	5 279	-	192 498
в т.ч. деривати	-	5 279	-	5 279
Инвестиции на разположение за продажба	996 251	290	4 301	1 000 842
Общо	1 183 470	5 569	4 301	1 193 340

Пасиви

Деривати държани за търгуване	-	27 314	-	27 314
Общо	-	27 314	-	27 314

Капиталови инвестиции на стойност 269 хил. лв. към 31 декември 2017 и 6 125 хил. лв. към 31 декември 2016 са представени по цена на придобиване, тъй като тяхната справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Следващата таблица анализира справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедлива стойност	Общо балансова стойност
<i>В хиляди лева</i>					
Активи					
Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки- кореспонденти	-	1 690 454	-	1 690 454	1 690 454
Кредити и вземания от банки	-	1 617 074	-	1 617 074	1 617 074
Кредити и вземания от други клиенти	-	-	6 900 973	6 900 973	6 783 972
Инвестиции държани до падеж	5 869	552	-	6 421	6 510
Пасиви					
Депозити от банки	-	14 767	-	14 767	14 767
Кредити от банки и финансови институции	-	185 834	-	185 834	185 834
Депозити от други клиенти	-	10 254 197	-	10 254 197	10 254 135

Справедливата стойност на паричните средства и депозити при банки, както и на кредитите предоставени на или получени от банки е приблизително равна на отчетната им стойност, поради това, че са краткосрочни.

Справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е определена като са използвани оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби през живота на кредита, пазарни лихвени нива и прогнозни анализи. За обезценените кредитите с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение.

С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на депозитите от клиенти е изчислена, като са използвани техники на дисконтирани парични потоци, при лихвените нива, които се предлагат в страната за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

(2) *Класификация на финансовите активи и пасиви*

Счетоводната политика на Групата позволява активите и пасивите да бъдат класифицирани от самото начало в различни счетоводни категории при определени условия:

- § При класифициране на финансови активи или пасиви като „търгуеми” Групата е установила, че покрива описанието за търгуеми активи и пасиви, представено в счетоводната политика;
- § При класифициране на финансови активи като държани до падеж Групата е установила, че има както положително намерение, така и възможност да задържи активите до падежната им дата, според изискванията на счетоводната политика.

4. Нетен доход от лихви

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Приходи от лихви		
Кредити и вземания от банки	23 678	34 636
Кредити и вземания от други клиенти	439 270	474 765
Инвестиции на разположение за продажба	20 536	37 205
Инвестиции, държани до падеж	367	378
Депозити от банки	140	29
Депозити от други клиенти	1 242	226
Общо	485 233	547 239
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(5 321)	(523)
Кредити от банки и финансови институции	(1 563)	(1 630)
Депозити от други клиенти	(4 279)	(12 361)
Инвестиции на разположение за продажба	(5)	(2)
Кредити и вземания от банки	(936)	(332)
Кредити и вземания от други клиенти	(54)	(12)
Общо	(12 158)	(14 860)
Нетен доход от лихви	473 075	532 379

Ефектът в отчета за печалбата или загубата от начислените приходи от лихви по обезценени кредити и вземания от клиенти за 2017 г. е в размер на 13 524 хил. лева, за 2016 г. – 14 027 хил. лева. За същите е начислена обезценка за 2017 г. в размер на 6 254 хил. лева., за 2016 г. – 6 597 хил. лева.

5. Нетен доход от такси и комисиони

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Приходи от такси и комисиони		
<i>в български лева</i>		
Разплащателни операции	48 156	44 154
Кредитни сделки	20 635	22 131
Депозитни сделки	54 319	52 553
Други	38 043	32 432
	161 153	151 270
<i>в чуждестранна валута</i>		
Разплащателни операции	21 534	18 686
Кредитни сделки	5 630	5 668
Депозитни сделки	2 795	1 675
Други	5 284	4 890
	35 243	30 919
Общо	196 396	182 189
Разходи за такси и комисиони		
в български лева	(12 757)	(11 859)
в чуждестранна валута	(4 467)	(3 499)
Общо	(17 224)	(15 358)
Нетни приходи от такси и комисиони	179 172	166 831

6. Нетни разходи от търговски операции

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Лихвени инструменти	1 720	3 254
Валутна търговия	(8 379)	(25 016)
Нетни загуби от неефективност на хеджиране	(265)	-
Други	591	262
Общо	(6 333)	(21 500)

Нетни печалби или загуби от хеджиране на справедлива стойност

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Загуба от хеджирани активи	(1 571)	-
Печалба от хеджиращи инструменти	1 306	-
Неефективност призната директно в отчета за приходи и разходи	(265)	-

7. Други оперативни приходи, нетно

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Нетни приходи от ценни книжа на разположение за продажба		
Държавни ценни книжа	-	(3)
Корпоративни ценни книжа	-	18 820
Приходи от дивиденди	1 801	857
Печалба от промяна на валутни курсове	17 920	9 907
Продажба и отписване на финансови активи	21 035	13 186
Приходи от оперативен лизинг	5 038	6 730
Други	22 979	27 285
Общо	68 773	76 782

Нетните приходи от продажба на финансови активи са в резултат на продажба на портфейл от проблемни кредити.

През 2016 година беше финализирана сделката по изкупуване на Visa Europe Limited от страна на Visa Inc. В резултат на тази сделка Банка ДСК е признала приход в размер на 18 820 хил. лв.

8. Разходи за персонала

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Трудови възнаграждения	(95 958)	(87 847)
Законови разходи върху трудовите възнаграждения	(23 550)	(20 860)
Провизии за обезщетения по Кодекса на труда при пенсиониране	(917)	(909)
Други	<u>(2 981)</u>	<u>(2 749)</u>
Общо	<u>(123 406)</u>	<u>(112 365)</u>

В съответствие с пенсионното трудово законодателство и Кодекса на труда при прекратяване на трудов договор на служител поради пенсиониране, Банковата група е задължена да изплати определена компенсация равняваща се на две brutни месечни възнаграждения.

Оценената стойност на задължението и начислените разходи за компенсации при пенсиониране се признават на базата на актюерски доклад, към всяка отчетна дата (виж по-долу информация за актюерските преценки).

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Задължения по дефинирани доходи към 1 януари	6 267	6 211
Изплатени доходи по плана	(710)	(613)
Разходи за текущ стаж	640	599
Разходи за лихви	164	182
Преизчисления		
Актюерска (печалба) загуба от действителен опит	1 071	(233)
Актюерска (печалба) загуба от промяна на демографските предположения	7	(12)
Актюерска (печалба) загуба от промяна на финансовите предположения	<u>528</u>	<u>133</u>
Задължения по дефинирани доходи към 31 декември	<u>7 967</u>	<u>6 267</u>

" " " " "

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за текущ стаж	640	599
Разходи за лихви	164	182
Актюерски (печалби) загуби	<u>113</u>	<u>128</u>
Общо	<u>917</u>	<u>909</u>

”

Основните актюерски предположения към датата на отчета са следните (средно претеглени стойности):

	2017	2016
Дисконтов лихвен процент към 31 декември	1.40%	2.50%
Бъдещ ръст на заплатите	3.00%	3.00%
Бъдещ ръст на пенсиите	3.00%	3.00%

Средният списъчен брой персонал в Групата за 2017 година е 5 194, а за 2016 година – 5 000.

9. Загуби от обезценка

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Начислени разходи за обезценка по предоставени кредити на клиенти и други активи	(709 326)	(762 809)
Приходи от реинтегрирани обезценки по предоставени кредити на клиенти и други активи	663 738	667 535
Общо (бел. 15 и 20)	<u>(45 588)</u>	<u>(95 274)</u>

10. Други разходи

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за материали, услуги и вознаграждения на одитори	(98 032)	(84 752)
Разходи за оперативен лизинг	(7 438)	(6 857)
Вноски към гаранционни фондове	(35 477)	(30 834)
Разходи за данъци	-	(173)
Начислени провизии по условни задължения	(18 688)	(24 539)
Начислени провизии по гаранции	(3 993)	-
Обезценка на ДМА	(7 035)	-
Обезценка на инвестиционни имоти и активи, класифицирани като материални запаси	(1 263)	(868)
Други разходи	(3 561)	(6 796)
Общо	<u>(175 487)</u>	<u>(154 819)</u>

По някои от потенциалните условни задължения на Групата са начислени провизии в счетоводните отчети, тъй като ръководството отчита вероятност изхода от правните искове да не бъде в полза на Групата.

Неотменимите ангажименти на Банковата група по договори за оперативен лизинг са следните:

Минимални бъдещи лизингови плащания	31-декември-2017
<i>В хиляди лева</i>	
С падеж до 1 година	8 215
С падеж от 1 до 5 години	14 200
С падеж над 5 години	1 010
Общо задължения по оперативен лизинг	<u><u>23 425</u></u>

11. Разход за данък върху печалбата

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Разход за текущ данък	(37 004)	(33 405)
Приход от отсрочени данъци в резултат на проявени временни данъчни разлики	5 356	(122)
Общо	<u><u>(31 648)</u></u>	<u><u>(33 527)</u></u>

	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>		
Счетоводна печалба	326 500	349 079
Данък върху печалбата, изчислен при приложимата данъчна ставка	(32 650)	(34 908)
Данък върху постоянни данъчни разлики	1 002	1 381
Разходи за данъци	<u><u>(31 648)</u></u>	<u><u>(33 527)</u></u>
Ефективна данъчна ставка	9.69%	9.60%

Текущият данък е изчислен при действаща ставка 10 % за 2017 г. и 2016 г.

12. Парични средства и разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Парични средства в каса		
в лева	352 984	288 324
в чуждестранна валута	45 774	46 866
Разплащателни сметки при Централната банка и банки-кореспонденти		
в лева	1 259 123	2 143 925
в чуждестранна валута	32 573	53 878
Общо	<u><u>1 690 454</u></u>	<u><u>2 532 993</u></u>

Паричните средства в каса включват и парични средства на път и касови наличности в АТМ.

Разплащателните сметки в Централната банка се използват за директно участие на паричния пазар и пазара на ценни книжа, за извършване на сетълмент, както и за съхранение на средства за участието на Банката в гаранционния механизъм на системата, обработваща платежни операции, свързани с карти. Средствата по сметките покриват и регламентирания минимален резерв в размер на 816 255 хил. лв. към 31 декември 2017 г. и 792 003 хил. лв. към 31 декември 2016 г. Минималните резерви са безлихвени и се регулират на месечна база. Дневни флукуации са разрешени. Недостиг или свръхрезерв на средства на месечна база се санкционира с наказателна лихва.

Дружества от Групата имат открити разплащателни сметки в Банка ОТП в EUR, SEK и HUF с общо салдо към 31 декември 2017 г. – 12 076 хил. лв.

Банка ДСК има открити разплащателни сметки при други членове на Банкова група ОТП в RON, RUB и RSD с общо салдо към 31 декември 2017 г. 554 хил. лв.

13. Финансови активи, държани за търгуване и дериватни инструменти

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Български ДЦК в лева	126 025	73 145
Български ДЦК във валута	82 147	112 265
Дългови ЦК на чуждестранни емитенти във валута	73 448	-
Други нелихвени ценни книжа в лева	2 123	1 809
Общо	283 743	187 219

Държавните ценни книжа, емитирани от Република България, включват емисии, деноминирани в лева и евро, като лихвеният доход към 31 декември 2017 година от деноминираните в BGN книжа е между 0.50 % и 5.00 %, а за деноминираните в EUR – между 1.88 % и 6.00 %.

Държавните ценни книжа на чуждестранни емитенти включват емисии, деноминирани в EUR и USD, като лихвеният доход към 31 декември 2017 година от деноминираните в EUR книжа е между 3.875 % и 5.875 %, а за деноминираните в USD – между 2.00 % и 6.75 %.

Дериватни финансови инструменти към 31 декември 2017

	Балансова стойност актив	стойност пасив	Условна стойност
<i>В хиляди лева</i>			
Деривати за търгуване			
Лихвени суапове	2 475	1 552	184 736
Договори за обмяна на валута	1 445	46 687	1 309 148
Капиталови суапове	126	1 102	35 568
Общо	4 046	49 341	1 529 452
Деривати за хеджиране на справедлива стойност			
Лихвени суапове	2 178	1 559	382 210
Общо	2 178	1 559	382 210
Общо дериватни финансови инструменти	6 224	50 900	1 911 662

Дериватни финансови инструменти към 31 декември 2016

	Балансова стойност актив	стойност пасив	Условна стойност
<i>В хиляди лева</i>			
Деривати за търгуване			
Лихвени суапове	91	71	5 085
Договори за обмяна на валута	5 188	25 990	1 416 655
Капиталови суапове	-	1 253	44 882
Общо дериватни финансови инструменти	5 279	27 314	1 466 622

Към 31 декември 2017 г. Банка ДСК има сключени сделки с лица от групата както следва:

- ◁ Лихвени суапове с Банка ОТП – актив 639 хил. лв., пасив 1 009 хил. лв., условна стойност 101 335 хил. лв.
- ◁ Дериватни сделки за обмяна на валута с Банка ОТП - актив 577 хил. лв., пасив 46 599 хил. лв., условна стойност 1 225 084 хил. лв.
- ◁ Капиталови суапове с Банка ОТП - актив 126 хил. лв., пасив 605 хил. лв., условна стойност 18 271 хил. лв.
- ◁ Дериватните сделки за хеджиране на справедлива стойност са сключени с Банка ОТП. Сделките хеджират справедлива стойност на държавни ценни книжа на разположение за продажба.

14. Кредити и вземания от банки

(а) Анализ по видове

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Депозити при банки-кореспонденти		
в лева	67 218	1 304
в чуждестранна валута	675 807	197 293
Блокирани средства при чуждестранни кореспонденти	357	-
Предоставени кредити по договори за обратно изкупуване	873 692	946 608
Общо	1 617 074	1 145 205

(б) Географски анализ

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Местни банки	83 772	32 711
Чуждестранни банки	1 533 302	1 112 494
Общо	1 617 074	1 145 205

Банка ДСК ЕАД закупува финансови инструменти, като с договор се задължава да ги продаде на определена бъдеща дата (репо-сделка с клауза за обратно изкупуване), които са представени като част от кредити и аванси на банки.

Към 31 декември 2017 г. Банка ДСК има сключени сделки с лица от групата както следва:

- ◁ Repo сделки с Банка ОТП деноминирани в HUF на обща стойност 873 692 хил. лв., с оригинален срок от две години и падеж февруари и март 2018 г. Лихвените проценти по сделките са в диапазона от 1,803 % до 2,529 %. Сделките са обезпечени с унгарски държавни ценни книжа с покритие над 90 %.
- ◁ Краткосрочен депозит в Банка ОТП деноминиран в BGN на стойност 1 000 хил. лв. Депозитът е с отрицателен лихвен процент 0,2 % и падеж на 8 януари 2018 г.
- ◁ Три дългосрочни депозита в Банка ОТП деноминирани в EUR на обща стойност 586 394 хил. лв. с оригинален срок от две години и падеж септември и октомври 2019 г. Лихвените проценти по сделките са отрицателни в диапазона от 0,199 % до 0,273 %.
- ◁ Депозити, блокирани във връзка с дериватни сделки при Банка ОТП, деноминирани в EUR и USD, на обща стойност 357 хил. лв.

15. Кредити и вземания от други клиенти

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Физически лица		
в български лева		
вземания по потребителски кредити	2 548 098	2 374 270
вземания по жилищни кредити	1 661 141	1 438 150
в чуждестранна валута		
вземания по потребителски кредити	171 954	264 904
вземания по жилищни кредити	468 691	694 008
Предприятия		
в български лева		
вземания по кредити за оборотни средства	879 492	763 205
вземания по инвестиционни кредити	589 670	506 724
търговски факторинг	7 215	1 911
в чуждестранна валута		
вземания по кредити за оборотни средства	405 773	454 943
вземания по инвестиционни кредити	819 883	751 828
търговски факторинг	5 994	2 279
Бюджетни предприятия		
в български лева	4 942	6 324
в чуждестранна валута	1 088	1 203
Обезценка	<u>(779 969)</u>	<u>(895 379)</u>
Общо	<u><u>6 783 972</u></u>	<u><u>6 364 370</u></u>

Обезценка за несъбираемост на кредити и вземания от други клиенти

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Салдо към 1 януари	895 379	1 029 965
Нетна промяна за годината в отчета за печалбата или загубата	43 664	95 473
Намаление	<u>(159 074)</u>	<u>(230 059)</u>
Салдо към 31 декември	<u><u>779 969</u></u>	<u><u>895 379</u></u>

Лихвените проценти за вземания по кредити към 31 декември 2017 година варират в следните диапазони: вземания от физически лица от 1.96 % до 41.11 %; вземания от предприятия от 0.75 % до 12.43 %; вземания от бюджета от 0.33 % до 4.50 %.

В съответствие с приетата политика от Банка ДСК за продажба на проблемни кредити през 2017 година на фирми извън Групата са продадени кредити с отчетна стойност в размер на 32 890 хил. лв. и начислени по тях провизии в размер на 32 890 хил. лв.

Отписванията за сметка на обезценки, включително при продажба на кредити, осчетоводени през 2017 година възлизат общо на 159 074 хил. лв., като от тях 108 047 хил. лв. с частично прекратяване на балансовото отчитане.

16. Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Други капиталови инвестиции	13 834	10 716
Дългови инструменти на местни емитенти на разположение за продажба	565 601	620 323
в т.ч. държавни ценни книжа	565 601	620 323
Дългови инструменти на чуждестранни емитенти на разположение за продажба	769 327	375 928
Общо инвестиции на разположение за продажба	1 348 762	1 006 967
Дългови инструменти на местни емитенти, държани до падеж	6 510	6 979
в т.ч. държавни ценни книжа	6 510	6 979
Общо инвестиции държани до падеж	6 510	6 979
Общо	1 355 272	1 013 946

Активите на Банкова група ДСК в инвестиционния портфейл включват инвестиции, държани до падеж и на разположение за продажба.

Ценните книжа, държани до падеж, включват облигации деноминирани в евро с лихва в размер на 6.00 % и деноминирани в щатски долари с лихва 1.399 %. Тук са включени и емисиите, емитирани съгласно Постановление на Министерски съвет, които са с плаващ лихвен процент. Държавните ценни книжа, емитирани от Министерство на финансите деноминирани в лева са с лихвен доход от 0.00 %

Ценните книжа на местни емитенти на разположение за продажба, включват облигации: деноминирани в лева с лихва в диапазона 0.30 % до 5.00 %; деноминирани в евро с лихва в диапазона -0.247 % до 5.75 %; деноминирани в щатски долари с лихва 1.399 %. Ценните книжа на чуждестранни емитенти включват държавни облигации деноминирани в евро с лихва в диапазона 1.30 % до 3.625 % и държавни облигации деноминирани в щатски долари с лихва в диапазона 3.25 % до 6.75 %.

Към 31 декември 2017 г. Банка ДСК притежава в портфейла си от ценни книжа на разположение за продажба облигация без краен срок, емитирана в евро от Банка ОТП (ISIN XS0274147296) с номинал 188 626 хил. лв. и балансова стойност 182 800 хил. лв. Облигацията е с плаващ лихвен процент, който към отчетната дата е 2,672 %.

Капиталовите инвестиции представляват дялове и акции в местни компании, финансови институции и Българска фондова борса. За целите на оценката тези активи се класифицират като активи на разположение за продажба. Капиталовите инвестиции, както и другите инструменти с нефиксирана доходност на разположение за продажба се представят по цена на придобиване, когато тяхната справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Ценните книжа, държани до падеж и на разположение за продажба, блокирани към 31 декември 2017 г. в полза на Министерство на финансите, като обезпечение, по привлечени средства на Държавния бюджет са в размер на 200 923 хил. лв.

17. Нетни вземания по финансов лизинг

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Брутна стойност на вземанията по финансов лизинг	158 967	154 221
Нереализиран финансов приход	(10 854)	(10 322)
Нетни минимални лизингови вноски	148 113	143 899
Обезценка	(1 598)	(17 732)
Нетни вземания по финансов лизинг	146 515	126 167

Нетните вземания по финансов лизинг са разпределени както следва:

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
С падеж до 1 година	52 896	45 031
С падеж от 1 до 5 години	94 964	98 350
С падеж над 5 години	253	518
Обезценка	(1 598)	(17 732)
Нетни вземания по финансов лизинг	146 515	126 167

18. Дълготрайни материални активи и инвестиционни имоти

Изменение на дълготрайните материални активи през 2017

	Земля и сгради	Инвестиционни имоти	Информационно оборудване	Офис оборудване	Други ДМА	Активи, отдадени на оперативен лизинг	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
Цена на придобиване или преоценена стойност							
Състояние към 31 декември 2016	339 600	22 512	83 070	86 147	17 542	25 957	574 828
Придобити	-	-	142	2	29 943	5 614	35 701
Излезли от употреба/отписани	(1 169)	-	(8 575)	(2 593)	833	(7 804)	(22 974)
Прехвърлени от разходи за придобиване	7 760	-	7 600	5 286	646	-	-
Ефект от преоценка	36 138	-	-	-	-	-	36 138
Обезценка	(4 611)	-	-	-	-	-	(4 611)
Състояние към 31 декември 2017	377 718	22 512	82 237	88 842	24 006	23 767	619 082
Амортизация							
Състояние към 31 декември 2016	75 063	885	70 869	61 947	7 147	8 062	223 973
Начислена през годината	7 362	444	6 222	7 372	782	4 266	26 448
На излезлите от употреба	(680)	-	(8 497)	(2 522)	(67)	(4 679)	(16 445)
Ефект от преоценка	10 935	-	-	-	-	-	10 935
Ефект от обезценка	2 654	-	-	-	-	-	2 654
Състояние към 31 декември 2017	95 334	1 329	68 594	66 797	7 862	7 649	247 565
Нетна балансова стойност							
Към 31 декември 2017	282 384	21 183	13 643	22 045	16 144	16 118	371 517
Към 31 декември 2016	264 537	21 627	12 201	24 200	10 395	17 895	350 855

Изменение на дълготрайните материални активи през 2016

	Земя и сгради	Инвестиционни имоти	Информационно оборудване	Офис оборудване	Други ДМА	Активи, отдадени на оперативен лизинг	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
Цена на придобиване или преценена стойност							
Състояние към 31 декември 2015	337 318	22 512	98 485	84 874	19 271	23 630	586 090
Придобити	2	-	75	18	22 050	8 896	31 041
Излезли от употреба/отписани	(3 862)	-	(21 816)	(6 068)	(3 160)	(6 569)	(41 475)
Прехвърлени от разходи за придобиване	6 970	-	6 326	7 323	(20 619)	-	-
Обезценка	(828)	-	-	-	-	-	(828)
Състояние към 31 декември 2016	339 600	22 512	83 070	86 147	17 542	25 957	574 828
Амортизация							
Състояние към 31 декември 2015	68 640	443	81 621	60 065	6 921	7 303	224 993
Начислена през годината	6 919	442	9 801	7 894	733	4 449	30 238
На излезлите от употреба	(496)	-	(20 553)	(6 012)	(507)	(3 690)	(31 258)
Състояние към 31 декември 2016	75 063	885	70 869	61 947	7 147	8 062	223 973
Нетна балансова стойност							
Към 31 декември 2016	264 537	21 627	12 201	24 200	10 395	17 895	350 855
Към 31 декември 2015	268 678	22 069	16 864	24 809	12 350	16 327	361 097

В „Земи и сгради“ са включени разходите за основен ремонт за дългосрочно наети сгради с балансова стойност 4 913 хил. лв. към 31 декември 2017 г. и 4 552 хил. лв. към 31 декември 2016 г.

В „Други ДМА“ са включени разходите за строителство и придобиване на ДМА в размер на 14 135 хил. лв. към 31 декември 2017 г. и 8 412 хил. лв. към 31 декември 2016 г.

Към 31 декември 2017 г. брутната балансова стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които все още се използват в хода на дейността на Групата е както следва по групи активи: сгради – в размер на 4 904 хил. лв., информационно оборудване – в размер на 45 963 хил. лв., офис оборудване – в размер на 36 313 хил. лв., други дълготрайни материални активи – в размер на 6 126 хил. лв.

Справедливата стойност на земи и сгради е определена от външни, независими оценители на имущество, които имат призната професионална квалификация и опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Към 31 декември 2017 година справедливата стойност на земите и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земи и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
<p><i>Метод на възстановителна стойност:</i> Методът се базира на разходите за създаване. Стойността на имота се определя като сума от стойността на земята (правото на строеж), с изградените към нея сгради, съоръжения и инфраструктура. Земята се оценява чрез метода на пазарни анализи с коригиране на сравними пазарни цени. Делът на земята в общата стойност на имота зависи от местоположението, възможното и действително застрояване, и от овехтяването на сградния фонд. Новата инвестиционна стойност на сградите се изчислява чрез корекция на обичайните производствени разходи за единица площ с коефициенти за: физическо стареене; отстранени строителни недостатъци и повреди; функционално износване; икономическо обезценяване/надценяване; добавки за луксозност.</p> <p><i>Метод на капитализиране на дохода:</i> Справедливата стойност се определя от способността на имота при съществуващото застрояване да генерира бъдещи доходи. Стойността се получава чрез корекция на чистия годишен приход от отдаване под наем, на свободния пазар при определени условия, с коефициент за срок на откупуване.</p> <p><i>Сравнителен (пазарен) метод:</i> При определянето на амортизирана възстановителна стойност на обектите са приети пазарни корекции чрез коефициент за икономическо обезценяване/надценяване, в зависимост от цените на имотите в населеното място, нивото на търсене и предлагане. Използва се информация за продажни цени на имоти, коригирани с коефициенти за отчитане на основни фактори (местоположение, големина, състояние и др.)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разходи за стопанисване на имота като процент от brutния му годишен приход; 2. Норма на възвращаемост на приходите от имота; 3. Коригиращи коефициенти по отношение на аналогични пазарни сделки. 	<p>Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> < процентът на разходите за стопанисване е по-нисък (по-висок); < нормите на възвращаемост се понижат (увеличат); < коригиращите коефициенти се увеличат (понижат);

Справедливата стойност на инвестиционните имоти е определена от външни, независими оценители на имущество, които имат призната професионална квалификация и опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Независимите оценители предоставят данни за справедливата стойност на инвестициите на Банковата група ежегодно.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Следващата таблица показва оценъчните техники използвани при определяне на справедливата стойност на инвестиционни имоти, както и основните ненаблюдаеми входящи данни, които са използвани.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
<p><i>Метод на капитализиране на дохода:</i> Справедливата стойност се определя от способността на имота да генерира бъдещи доходи. Стойността се оценява чрез корекция на чистия годишен приход от отдаване под наем, на свободния пазар, с коефициент за срок на откупуване.</p> <p><i>Сравнителен (пазарен) метод:</i> Амортизирана възстановителна стойност на обектите е определена чрез използване на пазарни корекции чрез коефициент за икономическо обезценяване/ надценяване, базирано на пазарната цена на имотите в населеното място, нивото на търсене и предлагане. Използва се информация за продажни цени на имоти, коригирани с коефициенти за отчитане на основни фактори (местоположение, големина, състояние и др.).</p>	<p>< Норма на възвращаемост на приходите от имота;</p> <p>< Коригиращи коефициенти по отношение на аналогични пазарни сделки %.</p>	<p>Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:</p> <p>< нормите на възвращаемост се понижат (увеличат);</p> <p>< коригиращите коефициенти се увеличат (понижат);</p>

19. Дълготрайни нематериални активи

Изменение на дълготрайните нематериални активи през 2017

	Положителна репутация	Дълготрайни нематериални активи	Разходи за придобиване на НДА	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Цена на придобиване или преоценена стойност				
Състояние към 31 декември 2016	2 408	122 146	12 014	136 568
Придобити	-	139	17 000	17 139
Излезли от употреба/отписани	-	(2 735)	(1 970)	(4 705)
Прехвърлени от разходи за придобиване	-	19 115	(19 115)	-
Обезценка	-	(2)	-	(2)
Състояние към 31 декември 2017	2 408	138 663	7 929	149 000
Амортизация				
Състояние към 31 декември 2016	1 233	90 419	-	91 652
Начислена през годината	-	17 400	-	17 400
На излезлите от употреба	-	(2 649)	-	(2 649)
Състояние към 31 декември 2017	1 233	105 170	-	106 403
Нетна балансова стойност				
Към 31 декември 2017	1 175	33 493	7 929	42 597
Към 31 декември 2016	1 175	31 727	12 014	44 916

Изменение на дълготрайните нематериални активи през 2016

	Положителна репутация	Дълготрайни нематериални активи	Разходи за придобиване на НДА	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Цена на придобиване или преоценена стойност				
Състояние към 31 декември 2015	2 408	102 369	11 678	116 455
Придобити	-	117	22 559	22 676
Излезли от употреба/отписани	-	(2 087)	(476)	(2 563)
Прехвърлени от разходи за придобиване	-	21 747	(21 747)	-
Състояние към 31 декември 2016	2 408	122 146	12 014	136 568
Амортизация				
Състояние към 31 декември 2015	1 233	79 751	-	80 984
Начислена през годината	-	12 752	-	12 752
На излезлите от употреба	-	(2 084)	-	(2 084)
Състояние към 31 декември 2016	1 233	90 419	-	91 652
Нетна балансова стойност				
Към 31 декември 2016	1 175	31 727	12 014	44 916
Към 31 декември 2015	1 175	22 618	11 678	35 471

Към 31 декември 2017 г. брутната балансова стойност на напълно амортизираните дълготрайни нематериални активи, които все още се използват в хода на дейността на Групата е в размер на 75 713 хил. лв.

Тест за обезценка

Положителната репутация на Банкова група ДСК е възникнала при придобиването на ПОК ДСК Родина АД. За целите на теста за обезценка, положителната репутация е разпределена към ПОК ДСК Родина АД като отделен обект, генериращ парични потоци.

В тази връзка беше извършен тест за обезценка чрез анализ на показателите на дружеството и средата, в която то функционира, при който се установи, че през 2017 год. не са настъпили и през следващите периоди не се очаква да настъпят значителни промени с негативен ефект върху работата на дружеството, свързани с пазарната, икономическата или правната среда, при което балансовата сума на нетните активи на отчитащото се предприятие се увеличават с устойчив темп във времето. Нетните парични потоци и оперативна печалба на дружеството отговарят на очакваните. Всичко това дава основание Банката да приеме, че положителната репутация не е обезценена към 31.12.2017 г.

20. Други активи

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за бъдещи периоди	8 833	8 243
Материали, резервни части	7 270	2 421
Липси и начети	567	655
Съдебни и присъдени вземания	1 529	3 256
Придобити обезпечения	20 753	23 011
Вътрешнобанкови и междубанкови разчети	11 760	7 013
Доставчици по аванси	2 427	4 256
Други активи	17 354	35 320
Обезценка	(13 814)	(26 823)
Общо	56 679	57 352

Изменението на обезценката в отчета за печалбата или загубата е 1 546 хил. лв. разход за 2017 година и 199 хил. лв. приход за 2016 година.

Към 31 декември 2017 г. брутната балансова стойност на придобитите обезпечения, класифицирани като материални запаси към датата на тяхното придобиване е в размер на 24 229 хил. лв.

Размерът на начислените обезценки за периода 2013 – 2017 година възлиза на 3 476 хил. лв.

21. Депозити от банки и кредити от банки и финансови институции

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Депозити от банки		
Срочни депозити	-	106 301
Разплащателни сметки	14 767	10 544
Общо депозити от банки	14 767	116 845
Кредити от банки		
Краткосрочни кредити	1 956	19 558
Кредити от финансови институции		
Краткосрочни кредити	9 802	-
Дългосрочни кредити	174 076	159 145
Общо кредити от банки и финансови институции	185 834	178 703

На 05 август 2013 г. между Банка ДСК ЕАД и Европейският Инвестиционен фонд /ЕИФ/ се сключи договор за кредит по програма ДЖЕРЕМИ в размер на 20 000 хил. EUR, които следва да се използват от Банка ДСК ЕАД за предоставяне на кредити с преференциални ценови условия на малки и средни предприятия. Към 31 декември 2016 г. лихвеният процент по неиздължената част е 0.43 %, а към 31 декември 2017 г. 0.421 %.

През август 2013 година OTP Bank предоставя на ДСК Лизинг АД кредит в размер на 50 000 хил. EUR за срок от 2 години. През февруари 2015 г. правоприменик по кредита става OTP Financing Malta Ltd. През ноември 2015 г. OTP Financing Malta Ltd подписва с ДСК Лизинг АД споразумение за предоговаряне на ресурс в размер на 50 000 хил. EUR за срок от 5-години и разделянето му на два отделни кредита – за 40 000 хил. EUR с променлив лихвен процент и за 10 000 хил. EUR с фиксиран лихвен процент. Към 31 декември 2017 г. кредитите са напълно усвоени, с лихвени проценти съответно 1.04 % и 1.44 %.

През юли 2015 г. OTP Financing Malta Ltd отпуска 3-годишен кредит на ДСК Лизинг АД в размер на 5 000 хил. EUR. Към 31 декември 2017 г. кредитът е напълно усвоен, с лихвен процент 1.25 %.

През април 2016 г. OTP Financing Malta Ltd отпуска 3 – годишен кредит на ДСК Лизинг АД в размер на 11 000 хил. EUR. Към 31 декември 2017 г. кредитът е напълно усвоен, с лихвен процент 0.51 %.

През октомври 2016 г. OTP Financing Malta Ltd отпуска 5 – годишен кредит на ДСК Лизинг АД в размер на 5 000 хил. EUR. Към 31 декември 2017 г. кредитът е напълно усвоен, с лихвен процент 0.46 %.

През януари 2017 г. OTP Financing Malta Ltd отпуска 5 – годишен кредит на ДСК Лизинг АД в размер на 15 000 хил. EUR. Към 31 декември 2017 г. кредитът е напълно усвоен, с лихвен процент 0.56 %.

През декември 2016 г. Merkantil Bank отпуска на ДСК Лизинг АД нова револвираща кредитна линия в размер на 10 000 хил. EUR със срок до 30 юни 2017 г. Към 31 декември 2016 г. усвоената част е в размер на 10 000 хил. EUR, с лихвен процент 0.17 %. Към 31 декември 2017 г. кредитната линия е погасена.

През декември 2017 г. Merkantil Bank отпуска на ДСК Лизинг АД кредитна линия в размер на 1 000 хил. EUR със срок до 29 юни 2018 г. Към 31 декември 2017 г. усвоената част е в размер на 1 000 хил. EUR, с лихвен процент 0.07 %.

През декември 2017 г. Merkantil Bank отпуска на ДСК Лизинг АД кредитна линия в размер на 2 000 хил. EUR със срок до 29 юни 2018 г. Към 31 декември 2017 г. кредитната линия не е усвоена.

Банка ОТП има открити разплащателни сметки в Банка ДСК в BGN и EUR с общо салдо към 31 декември 2017 г. – 1 383 хил. лв.

Банкова група ДСК не е имала просрочия по лихви и/или главници, както и не е нарушавала изискуеми от договорите задължения през периода 2016 и 2017 година.

22. Депозити от други клиенти

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2017	31-декември-2016
Граждани		
в български лева		
срочни депозити	2 145 924	1 999 325
безсрочни депозити	3 910 340	3 469 392
в чуждестранна валута		
срочни депозити	1 159 047	1 114 734
безсрочни депозити	999 272	959 605
Предприятия		
в български лева		
срочни депозити	79 696	97 183
безсрочни депозити	1 021 959	958 221
в чуждестранна валута		
срочни депозити	62 025	82 854
безсрочни депозити	612 385	464 798
Бюджетни предприятия		
в български лева		
срочни депозити	1 506	3 506
безсрочни депозити	102 878	100 777
в чуждестранна валута		
срочни депозити	47	9 289
безсрочни депозити	42 595	37 196
Финансови институции		
в български лева		
срочни депозити	20 445	24 426
безсрочни депозити	48 135	86 346
в чуждестранна валута		
срочни депозити	355	1 969
безсрочни депозити	47 526	325 836
Общо	10 254 135	9 735 457

Лихвените проценти по депозити към 31 декември 2017 г. варират в следните диапазони: депозити от физически лица от 0 % до 8.50 %; депозити от предприятия от 0 % до 3.50 %; депозити от бюджета от 0 % до 2.11 %; депозити от финансови институции от -0.30 % до 0.30 %.

23. Задължения по отсрочени данъци

Отсрочените данъци за 2017 г. са изчислени за всички временни разлики, като е използван балансовият метод на база данъчен процент 10 %.

Сумата на отсрочените данъци се отнася за следните активи и пасиви

	Активи		Пасиви		Нетна стойност	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
<i>В хиляди лева</i>						
Обезщетения по КТ при пенсиониране и други задължения към персонала	(1 569)	(1 510)	-	-	(1 569)	(1 510)
Ефект от преобразуване на дружества	-	-	443	443	443	443
Ефект от обезценка на капиталови инвестиции	(576)	-	-	-	(576)	-
Финансови активи на разположение за продажба	(10)	(10)	-	-	(10)	(10)
Дълготрайни активи	(54)	(44)	12 122	9 938	12 068	9 894
Условни пасиви	(4 898)	(3 156)	-	-	(4 898)	(3 156)
Неизползвани отпуски и други	(765)	(558)	-	-	(765)	(558)
Нетно (активи)/пасиви по отсрочени данъци	(7 872)	(5 278)	12 565	10 381	4 693	5 103

Движения във временните разлики през годината:

	Салдо към	Признати в	Признати в	Салдо към
	31.12.	ОПР	капитала	31.12.
	2016	2017	2017	2017
<i>В хиляди лева</i>				
Обезщетения по КТ при пенсиониране и други задължения към персонала	(1 510)	(59)	-	(1 569)
Ефект от преобразуване на дружества	443	-	-	443
От обезценка на капиталови инвестиции	-	(576)	-	(576)
Финансови активи на разположение за продажба	(10)	(2 383)	2 383	(10)
Дълготрайни активи	9 894	(389)	2 563	12 068
Условни пасиви	(3 156)	(1 742)	-	(4 898)
Неизползвани отпуски и други	(558)	(207)	-	(765)
Общо	5 103	(5 356)	4 946	4 693

24. Провизии по задължения

	Пенсионни задължения за изплащане на дефинирани доходи	Провизии по условни задължения	Провизии по гаранции и договорени неусвоени кредити	Общо
<i>В хиляди лева</i>				
Начално салдо	6 267	30 867	-	37 134
Начислени през годината	917	20 216	3 993	25 126
Реинтегрирани през годината	-	(1 528)	-	(1 528)
Изплатени суми	(709)	(1 202)	-	(1 911)
Други	1 492	45	-	1 537
Общо	7 967	48 398	3 993	60 358

Групата начислява провизии по условни задължения в следните случаи:

- § Във връзка с поети ангажименти по гаранции и акредитиви и по договорени неусвоени кредити, в случай, че ръководството отчита вероятност от изходящи парични потоци свързани с тях;
- § Във връзка с правни искове, в случаи, в които ръководството отчита вероятност изходът да не бъде в полза на Групата;
- § Във връзка с потенциални рискове от повишаване на претенциите от страна на клиенти към банката, свързани с плащания по договори за продукти и услуги.

25. Други и търговски задължения

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Задължения по централизация на бюджетни средства към БНБ	25 398	962
Задължения към служители и ръководство	13 840	13 290
Преводи за изпълнение	22 438	9 523
Приходи за бъдещи периоди	8 350	9 381
Задължения към доставчици	7 609	7 992
Ангажименти под условие за възстановяване собственост на финансов актив	70 009	88 893
Други	7 634	6 899
Общо	155 278	136 940

Ангажименти под условие за възстановяване собственост на финансов актив представляват обезпечаване на задължения по сключени договори за поемане на риск чрез прехвърляне в собственост на Групата на парични средства по реда на ЗДФО.

26. Капитал

(а) Номинална стойност на поименните акции

<i>В хиляди лева</i>	31-декември-2017	31-декември-2016
Обикновени, поименни акции с право на глас	153 984	153 984

Банка ОТП РТ, регистрирана в Република Унгария, притежава 100% от капитала на Банка ДСК ЕАД.

Крайните притежатели на акции с над 5 % дял от капитала на Банка ОТП РТ към 31 декември 2017 г. са:

име	брой акции	дялово участие	права на глас
Hungarian Oil and Gas Company (MOL)	24,000,000	8.57%	8.66%
Megdet, Timur and Ruszlan Rahimkulov	23,738,672	8.48%	8.57%
OPUS Securities SA	14,496,476	5.18%	5.23%
Groupama	14,369,541	5.13%	5.19%

(б) Неразпределена печалба

Неразпределената печалба включва натрупаните печалби или загуби от текущата година и минали периоди.

(в) Преоценъчен резерв

Преоценъчните резерви включват преоценките на активи, на разположение за продажба и имоти, нетно от свързаните с тях задължения по отсрочени данъци.

(г) Общи резерви

Общите резерви включват средствата заделени във фонд Резервен съгласно местното законодателство и капитализираните по решения на Общото събрание печалби на Групата, както и резерви, свързани със задължения към персонала.

27. Условни задължения и ангажименти

(а) Задбалансови задължения и ангажименти

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Съдебни искиове срещу Групата и други условни задължения	49 930	31 549
Банкови гаранции и акредитиви		
в български лева	188 497	205 773
в чуждестранна валута	122 477	121 558
	310 974	327 331
Ангажименти по договорени неусвоени кредити		
в български лева	831 537	704 160
в чуждестранна валута	393 788	276 696
	1 225 325	980 856
Ангажименти по срочни и спот сделки		
в български лева	997 604	1 174 407
в чуждестранна валута	1 901 441	1 421 765
	2 899 045	2 596 172
Други	634	2 592
Общо	4 485 908	3 938 500

Задбалансовите ангажименти по форуърд и спот продажби включват сделки за покупко-продажба на валута и ценни книжа.

По разплащателна сметка на Банка ОТП е договорен овърдрафт в размер на 1 600 хил. лв. Към 31 декември 2017 г. не са усвоени средства от овърдрафта.

(б) Задължения по предоставени гаранции и акредитиви

Банкова група ДСК предоставя банкови гаранции и акредитиви, с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и конкретен срок на валидност.

Сумите, отразени в таблицата като гаранции и акредитиви, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се признае в отчета за финансовото състояние в случай, че контрагентите не изпълнят своите договорни задължения.

Тези ангажименти и условни задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и отчисленията за евентуални загуби се признават в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Очаква се поетите условни задължения да приключат без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина, във връзка с тези суми, не се очакват бъдещи парични потоци.

(в) Правни искове и други условни задължения, свързани с претенции към Банковата група

Правните искове срещу Банкова група ДСК (главници и законни лихви) и други условни задължения, свързани със съдебни спорове, възлизат на 49 930 хил. лв. към 31 декември 2017 г. За част от правните искове ръководството на Групата счита, че съществува вероятност от неблагоприятен изход. Групата отчита и вероятност от бъдещи изходящи потоци по други условни задължения, както и вероятност от нарастване на претенциите от страна на клиенти към Групата, свързани с плащания по договори за предоставяне на продукти и услуги. На база тези оценки, към края на 2017 г. са заделени общо провизии в размер на 48 398 хил. лв. (приложение 24).

(г) Активи, предоставени като обезпечения

Към 31 декември 2017 г. Банка ДСК ЕАД е блокирала ценни книжа в размер на 200 923 хил. лв. като обезпечение по привлечени средства от Държавния бюджет. Блокирането се извършва при Българска народна банка в полза на Министерство на финансите по силата на Закона за публичните финанси.

28. Парични средства и парични еквиваленти

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Парични средства в каса	398 758	335 190
Разплащателна сметка в Централната банка	1 264 219	2 167 077
Вземания от банки с матуритет до 3 месеца	46 738	62 066
Общо	1 709 715	2 564 333

29. Дружества от групата

Контрол над дружествата в Групата

Банка ДСК ЕАД е компания майка в рамките на Банкова група ДСК.

Дъщерни дружества

	Дял в акционерния капитал %	
	31-декември-2017	31-декември-2016
ДСК Турс ЕООД	100.00%	100.00%
ПОК ДСК - Родина АД	99.75%	99.75%
ДСК Управление на активи АД	66.00%	66.00%
ДСК Транс Секюрити ЕАД *	100.00%	100.00%
ДСК Лизинг АД **	60.02%	60.02%
ДСК Мобайл ЕАД	100.00%	100.00%

* ДСК Транс Секюрити ЕАД е 100 % собственост на ДСК Турс ЕООД.

** ДСК Лизинг АД притежава 100% от капитала на ДСК Ауто Лизинг ЕООД, ДСК Оперативен Лизинг ЕООД, ДСК Лизинг Застрахователен Брокер ЕООД.

Контролирани дружества без участие в капитала

От 2012 г. Банка ДСК включва в консолидираните си отчети ОТП Факторинг България ЕАД. Банката контролира ОТП Факторинг България ЕАД, тъй като Групата е изложена на променливата възвръщаемост от своите взаимоотношения с дружеството и има възможност да влияе на тази възвръщаемост, чрез своята власт над предприятието.

Дружеството ОТП Факторинг България ЕАД е създадено през 2010 г., с основен предмет на дейност извършване на факторингова дейност, в т. ч. покупка и събиране на вземания. Едноличен собственик на капитала (1 000 хил. лв.) е ОTR Faktoring Zrt, Унгария, чийто мажоритарен собственик е Банка ОТП, Унгария.

ОТП Факторинг България ЕАД е едноличен собственик на капитала на Проектна Компания Комплекс Баня ЕООД, учредена през декември 2015 и ОФБ Проекти ЕООД.

Асоциирани дружества

	Дял от капитала %	
	31-декември-2017	31-декември-2016
Дружество за касови услуги АД	20.00%	20.00%

Нетни активи

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Дружество за касови услуги АД	13 665	13 831

Следващата таблица анализира обобщено балансовата стойност и дела от печалбата и всеобхватния доход на асоциираните дружества.

	31-декември-2017	31-декември-2016
<i>В хиляди лева</i>		
Балансова стойност на дела в асоциирани предприятия	2 717	2 765
Дял от:		
Печалба от продължаващи операции	145	215
Друг всеобхватен доход	(2)	(2)
	<u>143</u>	<u>213</u>

30. Сделки между свързани лица

Банкова група ДСК има свързаност, изразяваща се в осъществявания контрол от страна на собственика Банка ОТП.

Банкова група ДСК има също така и свързаност с ръководството на дружествата в групата, с дъщерните си и асоциираните си предприятия и с другите компании в Банкова група ОТП.

Сделките със свързани лица към 31 декември 2017 и за годината, приключваща на тази дата са:

В хиляди лева

Свързани лица	Вид сделка	2017	2016
Директори и ръководство	Предоставени кредити	9 799	9 537
Банка ОТП	Разплащателни и депозитни сметки в Банка ОТП	1 473 518	1 102 466
Банка ОТП	Облигационен дълг на Банка ОТП	182 800	175 018
Банка ОТП	Разплащателни и депозитни сметки в БДСК	1 384	554
Банка ОТП	Справедлива стойност на деривати	(46 251)	(21 640)
Банка ОТП	Други задължения	6	7
Банка ОТП	Приходи от лихви	28 274	56 917
Банка ОТП	Разходи за лихви	(777)	-
Банка ОТП	Платени такси	177	145
Банка ОТП	Получени такси	1	453
Банка ОТП	Печалби (загуби) от сделки с деривати	(27 734)	(29 707)
Банка ОТП	Задължения по срочни и спот сделки	1 713 134	1 311 969
Банка ОТП	Вземания по срочни и спот сделки	1 672 013	1 284 631
Банка ОТП	Ангажимент по предоставен, неусвоен овърдрафт	1 600	1 600
Други дружества от групата	Разплащателни и депозитни сметки при дружества от групата	554	758
Други дружества от групата	Приходи от лихви	1	3
Други дружества от групата	Разходи за лихви	1 587	1 613
Други дружества от групата	Получени такси	20	21
Други дружества от групата	Печалби (загуби) от сделки с деривати	(23)	-
Други дружества от групата	Получени кредити	170 316	158 553
Други дружества от групата	Ангажимент по получени кредитни линии	3 912	-

Възнаграждението на ключовия ръководен персонал за 2017 г. включва текущи доходи в размер на 4 942 хил. лв. (2016: 4 617 хил. лв.).

31. Събития след края на отчетния период

След датата, към която е съставен годишния неконсолидиран финансов отчет за 2017 г. не са настъпили събития, които да окажат съществено влияние върху бъдещото развитие на Групата.